

BU SAYIMIZDA

"Təbiəti dəyişmə, özünü dəyiş!"

ASCO "Caspian Ecology 2018" sərgisində unikal stendlə təmsil olunur

Noyabrın 14-də "Bakı Ekspo Mərkəzi"ndə "Təbiəti dəyişmə, özünü dəyiş!" şüarı altında "Caspian Ecology" IX Azərbaycan Beynəlxalq Ətraf Mühit Sərgisi işə başlayıb.

Sərgi Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin və "Caspian Event Organizers" şirkətinin təşkilatçılığı, IDEA İctimai Birliyinin dəstəyi ilə keçirilir.

Səh. 2

ASCO-nun əməkdaşları

"World Maritime University"-də magistr təhsillərini başa vurublar

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-də (ASCO) yüksəkixisaslı gənc mütəxəssislərin hazırlanması, onların dənizçilik sahəsində beynəlxalq təcrübəyə dərinləşməsi istiqamətində ardıcıl addımlar atılır. Məhz, istedadlı və perspektivli gənclərin xarici ölkələrin aparıcı dənizçilik universitetlərində təhsil almaları məqsədi ilə təsis olunan "Təqaüd Proqramı" da bunlardan biridir.

Səh. 3

Akademik Xoşbəxt Yusifzadə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illiyi (1858-2018)" yubiley medalı ilə təltif olunub

SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) haqqı üzvü Xoşbəxt Yusifzadə gəmiçilik sahəsinin inkişafı və təkmilləşdirilməsində xüsusi roluna görə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illiyi (1858-2018)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif edilib.

Səh. 4

Gəmiçiliyin 160 illiyinə həsr olunmuş təsviri incəsənət müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin (ASCO) 160 illik yubileyi ərəfəsində gənc rəssamlar üçün "Gəmiçilik - 160", "Mənim Xəzərim", "Dəniz cəsurları sevir" mövzularında keçirilmiş təsviri incəsənət (rəngkarlıq, heykəltəraşlıq, qrafika) müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb.

Səh. 5

Birinci Dünya müharibəsinin başa çatmasından 100 il ötür

Noyabrın 11-də baş vermiş ən qanlı müharibələrdən olan Birinci Dünya müharibəsinin başa çatmasının 100 il tamam oldu. 1918-ci il noyabrın 11-də saat 11-də Fransanın Kompeyn meşəsindəki zirehli qatarda Almaniyalı imperiyası ilə Antanta dövlətləri arasında atəşkəs müqaviləsinin imzalanması ilə Birinci Dünya müharibəsi rəsmən başa çatdı.

Səh. 6

Finalda Xəzər Dəniz Neft Donanmasının futbolçuları daha yaxşı oyun nümayiş etdirdilər

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (ASCO) və Cəmiyyətin tərkibinə daxil olan strukturların aparat işçiləri arasında mini-futbol turniri başa çatdı.

Səh. 8

Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupda Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli nümayəndəsinin təyin edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2018-ci il avqustun 12-də Aktau şəhərində Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya imzalanmış və Beşinci Xəzər Zirvə Toplantısının Kommüniki-kəsi qəbul edilmişdir. Bu sənədlərə əsasən, Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçıları Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanın səmərəli yerinə yetirilməsi məqsədilə Xəzəryanı dövlətlərin səlahiyyətli nümayəndələrindən ibarət müntəzəm beş tərəfli məsləhətləşmə mexanizminin yaradılması barədə qərar qəbul etmişlər. Həmin qərara uyğun olaraq, Xəzəryanı dövlətlərin xarici işlər nazirləri Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupu yaratmışlar.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Xələf Əli oğlu Xələfov

Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupda Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli nümayəndəsi təyin edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Xələf Əli oğlu Xələfovun bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupda Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli nümayəndəsi təyin edildiyi barədə Xəzəryanı dövlətlərə bildiriş göndərsin.

İlham Əliyev,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 noyabr 2018-ci il.

Çinin "Kəmərlər və Yol" təşəbbüsünün reallaşmasında Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin əhəmiyyəti böyükdür

Azərbaycan nümayəndə heyəti Çinə səfər çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib

İqtisadiyyat naziri, Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Çinə səfər çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib.

Çin Dəmir Yolları Korporasiyasının rəhbəri Lu Donqfu ilə görüşdə nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan-Çin əlaqələrinin uğurla inkişaf etdiyini, Azərbaycan və Çin dövlət başçıları arasında iradəsinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın genişlənməsində önəmini vurğulayıb. Qeyd olunub ki, iki ölkə arasında siyasi münasibətlərin yüksək səviyyədə olması iqtisadi əməkdaşlığın, o cümlədən nəqliyyat-tranzit sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsinə müsbət təhəssüsü verir.

Azərbaycan Çinin "Kəmərlər - Yol" strategiyasını dəstəkləyir. "Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 2015-ci ildə Çinə dövlət səfəri zamanı "İpək Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşviqi haqqında imzalanmış Anlaşma Memorandumu nəqliyyat-tranzit sahəsində əməkdaşlığın inkişafında mühüm önəm kəsb edir. Çinin "Kəmərlər və Yol" təşəbbüsünün reallaşmasında Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin əhəmiyyəti böyükdür. Bu dəhlizin potensialından istifadə iqtisadi sahədə, xüsusilə investisiya, ticarət, tranzit sahəsində əməkdaşlıq üçün əlverişli zəmin yaradır", - deyir nazir Şahin Mustafayev vurğulayıb. İqtisadiyyat naziri Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin rəqəbat qabiliyyəti və üstünlükləri barədə məlumat verib, iki ölkə arasında nəqliyyat sahəsində əlaqələrin koordinasiya üçün İşçi Qrupu yaradılmasını təklif edib. Qeyd olunub ki, Bakıda Trans-

Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin təşviqi ilə bağlı Çin, Türkiyə, Qazaxıstan və Gürcüstanın iştirakı ilə tədbir keçirilib.

Çin Dəmir Yolları Korporasiyasının rəhbəri Lu Donqfu İpək yolu üzərində yerləşən Azərbaycanın son illər hərtərəfli inkişafını vurğulayıb, "Kəmərlər və Yol" strategiyası çərçivəsində ölkəmizlə əlaqələrin genişləndirilməsi qeyd edib. Bu ilin əvvəlində Azərbaycanın Pekində və Sianda Transxəzər nəqliyyat dəhlizinin uğurlu təqdimatını xatırladan Lu Donqfu nəqliyyat-tranzit sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair fikirlərini bölüşüb, nəqliyyat sahəsində əlaqələrin koordinasiya məqsədilə İşçi Qrupu yaradılması barədə təklifi razılıqla qarşılayıb.

Görüşdə Azərbaycan tərəfindən "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev, Azərbaycanın Çindəki səfəri Əkrəm Zeynallı və digər şəxslər iştirak ediblər.

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayevin "Çin Milli Elektrik Mühəndisliyi Ko. Ltd" (CNEEC) şirkətinin vitse-prezidenti Cenq Çenqçün ilə görüşündə şirkətin ölkəmizdə fəaliyyətinə və əməkdaşlığın inkişafı imkanlarına dair fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycanı səfəri zamanı, xidmət və digər sahələrdə 100-dən çox Çin sərmayəli şirkətin fəaliyyət göstərdiyini qeyd edən nazir Şahin Mustafayev CNEEC-in də Azərbaycanı iş təcrübəsinin olduğunu və şirkətin müxtəlif layihələrin icrasında iştirak etdiyini, Azərbaycanın CNEEC-lə əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olduğunu bildirib.

CNEEC-in vitse-prezidenti Cenq Çenq-

çün şirkətin Azərbaycanla əməkdaşlığında məmnunluğunu ifadə edib və ölkəmizdə bir sıra layihələrin reallaşdırılmasında iştirak etdiyini vurğulayıb, CNEEC-in Azərbaycanı avtomobil şinlərinin istehsalı sahəsində əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu diqqətə çatdırıb.

Çində səfərdə olarkən iqtisadiyyat naziri, Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti Ukrayna Baş nazirinin müavini Stepan Kubiv ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan-Ukrayna iqtisadi-ticarət əlaqələrinə və əməkdaşlıq imkanlarına dair fikir mübadiləsi aparılıb, ölkələrimiz arasında əlaqələrin genişlənməsində Hökumətlərarası Komissiyanın fəaliyyəti qeyd olunub, sənaye, enerji, ticarət, turizm və digər qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib. Görüşdə həmçinin, SOCAR-ın Ukraynadakı uğurlu fəaliyyəti vurğulanı, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərindən, o cümlədən "Şimal-Cənub" dəhlizindən istifadə imkanları, tranzit yükdaşımalığının artırılması məsələləri müzakirə edilib.

Nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan-Ukrayna iqtisadi əlaqələrinin inkişaf etdiyini, bunun üçün müvafiq müqavilə-hüquqi baza yaradıldığını, ticarət dövryyəsinin genişlənməsi üçün böyük potensialın olduğunu, Ukraynada Azərbaycan Ticarət Evinin yaradıldığını, qarşılıqlı investisiya qoyuluşlarının həyata keçirildiyini vurğulayıb, əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarını diqqətə çatdırıb.

Ukrayna Baş nazirinin müavini Ste-

pan Kubiv ölkəsinin Azərbaycanla iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlı olduğunu vurğulayıb, enerji, ticarət, turizm və s. sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarını diqqətə çatdırıb.

Görüşdə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev, Azərbaycanın Çindəki səfəri Əkrəm Zeynallı, ölkəmizin Çindəki ticarət nümayəndəsi Teymur Nadiroğlu iştirak ediblər.

Çinin Dövlət Gömrük Administrasiyasının sədr müavini Li Quo ilə görüşdə nazir Şahin Mustafayev Azərbaycanın Çinlə iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlı olduğunu, Birinci Çin Beynəlxalq İdax Sərgisinin və sərgidə Azərbaycan şirkətlərinin iştirakının əməkdaşlığın inkişafında önəmini vurğulayıb. Görüşdə qeyd edilib ki, 2017-ci ildə Azərbaycan və Çin arasında ticarət dövriyyəsi 20 faiz artıb. Çinin Cənubi Qafqaz ölkələri ilə ticarətinin təqribən 46 faizi Azərbaycanın payına düşür. Azərbaycanın Çində ticarət nümayəndəsi, Urumçidə Azərbaycan Şərab və Ləcudə Azərbaycan Ticarət evləri fəaliyyət göstərir, Çinə ixrac missiyaları təşkil edilir. Azərbaycan məhsullarının Çinə ixracının genişləndirilməsinə dair fikirlərini bildiren Şahin Mustafayev gömrük sahəsində əməkdaşlığın ölkələrimiz arasında əlaqələrin mühüm istiqamətlərindən olduğunu qeyd edib, bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün İşçi Qrupunun yaradılmasını təklif edib.

(Davamı 2-ci səhifədə)

(Əvvəl 1-ci səhifədə)

Çinin Dövlət Gömrük Administrasiyasının sədr müavini Li Quo təklifi razılıqla qarşılayıb, Çinin Azərbaycanla ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsində maraqlı olduğunu, bunun üçün gömrük orqanları arasında əməkdaşlığın inkişafının önəmini vurğulayıb. Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycanın Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə əlaqələrin inkişafı da hər iki tərəf üçün faydalı ola bilər. Li Quo qeyd edib ki, Çinin Dövlət Gömrük Administrasiyası Azərbaycanın analoji qurumu ilə təcrübə, qida təhlükəsizliyi və statistika sahələrində məlumat mübadiləsində maraqlıdır.

Gömrük, qida təhlükəsizliyi və statistika sahələrində əməkdaşlığın inkişafına, Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının Çinə ixracına dair müzakirələrin aparıldığı görüşdə kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Seyfəddin Talibov, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədr müavini Rüfət Rüstəmzadə, "Ərzaq məhsullarının tədarükü və təchizatı" ASC-nin sədr müavini Elşən Əsədov, Azərbaycanın Çindəki səfiri Okram Zeynəli, Azərbaycanın Çindəki ticarət nümayəndəsi Teymur Nadiroğlu iştirak ediblər.

Noyabrın 7-də Şanxayda "Azərbaycan Şərab Evi" açılıb. Bu, Azərbaycanın Çindəki sayca ikinci Şərab Evidir.

Çinin ilk və ən böyük ticarət zonası olan Şanxay Vayqaoçao Beynəlxalq Ticarət Əməliyyat Mərkəzində (ITOC) yerləşən "Azərbaycan Şərab Evi"ndə məhsullarımızın sərgisi, topdan və pərakəndə satışı, hələlə dequstasiyası həyata keçiriləcək. "Azərbaycan Şərab Evi"ndə yerli şirkətlərimizin istehsal etdiyi 120 çeşiddən çox üzüm və meyvə şərabları, spirtli içkilər, meyvə distillatları və s. nümayiş olunur.

"Azərbaycan Şərab Evi"nin açılışına həsr olunmuş tədbirdə çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev qarşılıqlı hörmət və dostluq prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan-Çin əlaqələrinin uğurlu inkişafının məmnunluq doğurduğunu, ölkələrimiz arasında münasibətlərin möhkəmləndirilməsində hər iki dövlət başçısının siyasi iradəsinin, yüksək səviyyəli səfərlərin, əldə edilmiş razılaşmaların mühüm əhəmiyyətini vurğulayıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Çində iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinə, qarşılıqlı faydalı birgə layihələrin həyata keçirilməsinə böyük önəm verir. Ticarət sahəsində əməkdaşlığın Azərbaycan-Çin iqtisadi əlaqələrinin mühüm istiqamətlərindən olduğunu diqqətə çatdıran Şahin Mustafayev 2017-ci ildə Azərbaycanın Çin ilə ticarət dövriyyəsinin 20 faiz artdığını və

Çinin "Kəmərlər və Yol" təşəbbüsünün reallaşmasında Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin əhəmiyyəti böyükdür

Azərbaycan nümayəndə heyəti Çinə səfər çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib

ölkəmizin xarici ticarət dövriyyəsində Çinin 4-cü yerdə olduğunu bildirib. İkinci ədəd arasında ticarət əməkdaşlığının daha da genişləndirilməsi istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir, Azərbaycanın Çində Ticarət Nümayəndəliyi fəaliyyət göstərir, Azərbaycan məhsullarının Çində tanınması, "Made in Azerbaijan" brendinin təşviqi məqsədilə Honq-Konq, Quancou, Şanxay və Urumçi şəhərlərinə ixrac missiyaları təşkil edilib, Lucouda Azərbaycanın Ticarət, Urumçidə Şərab evləri açılıb, Azərbaycan istehsalı olan məhsullar Çində keçirilən müxtəlif beynəlxalq sərgilərdə nümayiş olunur. Nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan şərablarının Çinə ixracının artırılacağı, yerli şərablarımızın xüsusi dad və yüksək keyfiyyəti ilə seçildiyini vurğulayıb, bu ilin iyununda Şanxayda keçirilən "International Wine Challenge" müsabiqəsində Azərbaycan şərablarının yüksək mükafata layiq görüldüyünü qeyd edib. Bildirilib ki, Azərbaycanın xarici ölkədə ilk Şərab Evi də məhz bu ilin sentyabrında Çində - Urumçidə açılıb. Çinin digər bölgələrində də Azərbaycan Şərab və Ticarət evləri

ni yaradılması nəzərdə tutulur.

Şanxay "Vayqaoçao Group Co. Ltd" şirkətinin baş direktorunun müavini Can Hao çıxış edərək vurğulayıb ki, Azərbaycan-Çin münasibətləri hazırda müxtəlif istiqamətlər üzrə uğurla inkişaf edir. Şanxayda açılan "Azərbaycan Şərab Evi" də iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafına töhfəsini verməklə yanaşı, Azərbaycan məhsullarının Çin alıcılarına tanınması baxımından əhəmiyyətli rol oynayacaq.

Sonra tədbir iştirakçıları "Azərbaycan Şərab Evi" ilə tanış olublar. Şərab evində məhsulları nümayiş olunan şirkətlərin təmsilçiləri şərab və spirtli içkilər barədə məlumat veriblər.

Azərbaycan nümayəndə heyəti "Direct Imported Goods" ("DIG") marketlər şəbəkəsində də olub. Qeyd edək ki, artıq Şanxay Vayqaoçao Beynəlxalq Ticarət Əməliyyat Mərkəzinin "DIG" marketlər şəbəkəsində Azərbaycan şərablarının və digər spirtli içkilərin satışına başlanıb.

Həmin gün Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Şanxay Vayqaoçao Beynəlxalq Ticarət Əməliyyat Mərkəzi Administrasiyasının rəis

müavini Li Cinsong ilə görüşüb. Görüşdə Vayqaoçao Azad Ticarət Zonası, burada yaradılmış "vahid pəncərə" sistemi, təbii olunan qanunvericilik, gömrük, maliyyə və logistika xidmətləri, zonanın rezidentləri barədə Azərbaycan nümayəndə heyətinə məlumat verilib, bu sahədə Çin təcrübəsi barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan nümayəndə heyətinin Çinə səfəri, Birinci Çin Beynəlxalq İdax Sərgisində Azərbaycan pavilyonlarında məhsullarımızın nümayiş olunması, eləcə də Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı barədə məlumat verib, limanın ərazisi də daxil olmaqla azad iqtisadi zonanın yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu vurğulayıb.

İqtisadiyyat naziri, Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti Çinin "Greenland" şirkətinin prezidenti Can Yulianq ilə görüşüb.

Görüşdə nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan-Çin əlaqələrinin inkişaf etdiyini, ölkəmizdə 100-dən çox Çin səf-

mayəli şirkətin fəaliyyət göstərdiyini, qarşılıqlı investisiya qoyuluşlarının həyata keçirildiyini vurğulayıb, ölkəmizdə biznes və investisiya mühiti, sahibkarlığın inkişafı, bu sahədə aparılan islahatlar və özəl sektora dəstək mexanizmləri barədə məlumat verib, "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycanın mövqeyinin ciddi şəkildə yüksəldiyini vurğulayıb. Görüşdə "Greenland" şirkətinin fəaliyyətinə dair təqdimat keçirilib və qeyd olunub ki, şirkətin fəaliyyəti daşınmaz əmlak, tikinti, beynəlxalq ticarət, maliyyə, otellər, supermarketlər və s. kimi xidmət sahələrini əhatə edir.

Tərəflər "Greenland"lə otelçilik, turizm, xəstəxanaların idarə olunması və digər sahələrdə əməkdaşlığa, şirkətə məxsus "G-super" marketlər şəbəkəsində Azərbaycan məhsullarının satışına dair müzakirələr aparıb, şirkətin ölkəmizdə həyata keçirilən investisiya layihələrində iştirak edə biləcəyi diqqətə çatdırılıb.

Görüş çərçivəsində Azərbaycanca İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) və "Greenland Zhongxuan" Beynəlxalq Ticarət Şirkəti arasında iqtisadi və ticarət əməkdaşlığının inkişafına dair Anlaşma Memorandumu, AZPROMO və Çinin "Shanghai Jizhi Investment Management" şirkəti arasında "Greenland Global" Ticarət Mərkəzində sərgi pavilyonunun icarəsinə dair Müqavilə imzalanıb. Görüşdə, həmçinin "Azerusun Holding" şirkəti və "Greenland Zhongxuan" Beynəlxalq Ticarət Şirkəti arasında 2 milyon ABŞ dolları dəyərində, "Şərq Ulduzu" şirkəti və "Greenland Zhongxuan" arasında 1 milyon ABŞ dolları dəyərində məhsulların Çinə ixracına dair niyyət memorandumları imzalanıb.

Görüşdə Azərbaycanın Çindəki səfiri Əkrəm Zeynəli, kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Seyfəddin Talibov, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rəuf Vəliyev, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədr müavini Rəfət Rüstəmzadə, "Ərzaq məhsullarının tədarükü və təchizatı" ASC İdarə Heyəti sədrinin müavini Elşən Əsədov, AZPROMO-nun prezidenti vəzifələrini icra edən Yusif Abdullayev, Azərbaycanın Çindəki ticarət nümayəndəsi Teymur Nadiroğlu iştirak ediblər.

Sonra Azərbaycan nümayəndə

heyəti "Greenland" şirkətinin "G-hub Ticarət Mərkəzi"ndə Azərbaycan pavilyonunun açılışında iştirak edib. Qeyd edək ki, "G-hub Ticarət Mərkəzi"ndə Azərbaycan istehsalı olan müxtəlif məhsulların - şərab və spirtli içkilərin, qida məhsullarının və s. "Made in Azerbaijan" brendi ilə satışı həyata keçiriləcək. Məlumat üçün bildirək ki, noyabrın 7-dən etibarən Azərbaycan məhsullarının Çinin "DIG" marketlər şəbəkəsində də satışına başlanılıb.

Azərbaycan nümayəndə heyəti həmin gün Şanxayda keçirilən "Qlobal ticarət və beynəlxalq logistika" Forumunda iştirak edib. Tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev vurğulayıb ki, 2013-cü ildə Çin Xalq Respublikasının sədri Si Cinqpin tərəfindən irəli sürülmüş "Kəmərlər və Yol" strategiyası qlobal miqyası və iqtisadi əhatəsi baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan "Kəmərlər və Yol" təşəbbüsünü dəstəkləyən ilk ölkələrdəndir. Qeyd edilib ki, Avrasiya ölkələri arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin intensivləşməsi beynəlxalq yükdaşımaqlarının artmasını təmin edir. Avrasiya regionunda ticarətin davamlı inkişafının əsas şərtlərindən biri səmərəli nəqliyyat əlaqələrinin həyata keçirilməsidir və beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı bu məsələdə xüsusilə önəmlidir. Bu baxımdan, Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu ilin əvvəlində Pekində və Sianda Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinə dair təqdimatların keçirildiyini xatırladan Şahin Mustafayev diqqətə çatdırıb ki, tədbir iştirakçıları tərəfindən bu dəhlizin "Kəmərlər və Yol" təşəbbüsünün həyata keçirilməsi və Avrasiya regionunda beynəlxalq ticarətin inkişafı üçün önəmi qeyd edilib. İqtisadiyyat naziri Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin üstünlükləri barədə forum iştirakçılarına məlumatlandıraraq, yüklərin Çindən Avropaya və əks istiqamətdə daşınması üçün Azərbaycanın geniş tranzit imkanlarına malik olduğunu vurğulayıb. Bildirilib ki, dəhlizin əhatə etdiyi ölkələrdə infrastrukturun yaxşılaşdırılmasına irihəcmli investisiyalar yatırılıb, Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi təhlükəsiz, məsafə və vaxt baxımından qasdır, regional əməkdaşlıq layihəsidir və iştirakçı ölkələrin iqtisadi maraqlarına uyğundur.

"Qlobal ticarət və beynəlxalq logistika" Forumu təqdimat və müzakirələrlə başa çatıb.

Şahin Cəfərov

Noyabrın 14-də "Bakı Ekspo Mərkəzi"ndə "Təbiəti dəyişmə, özünü dəyiş!" şüarı altında "Caspian Ecology" IX Azərbaycan Beynəlxalq Ətraf Mühit Sərgisi işə başlayıb.

Sərgi Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin və "Caspian Event Organisers" şirkətinin təşkilatçılığı, IDEA İctimai Birliyinin dəstəyi ilə keçirilib. Tədbirdə qonaqları salamlayan ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev sərginin keçirilməsinin nazirlik üçün əlamətdar hadisə olduğunu bildirib: "Çox fərəhləndirici haldır ki, ölkəmizdə ətraf mühit mövzusunda həsr olunmuş sərgilərin keçirilməsi artıq ənənəyə çevrilib və bu sərgilər beynəlxalq şirkətlərin maraqlı dairəsinə daxil olub. Builki sərgidə Azərbaycan da daxil olmaqla Türkiyə, Rusiya, Almaniya, Böyük Britaniya, Finlandiya, İtaliya, Ukrayna olmaqla ümumilikdə 8 ölkədən 43 şirkət iştirak edir.

Azərbaycan bu sahəyə çox böyük önəm verən ölkələrdən biridir. Sərginin keçirilməsində məqsəd ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində innovativ texnologiyaları tətbiq edən beynəlxalq və yerli şirkətləri, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatlarını bir araya gətirmək, perspektivli əməkdaşlıq əlaqələri qurmaq və təcrübə mübadiləsi aparmaqdır.

Ekologiya mövzusunda həsr olunmuş sərgilərin keçirilməsi ətraf mühitə dost texnologiyaların nümayiş etdirilməsi ilə yanaşı, əhəlinin ekoloji məarifləndirilməsi baxımından da böyük əhəmiyyət daşıyır.

Bu il keçirilən sərgidə neftlə çirkənlənmiş ərazilərin təmizlənməsi, plastik və polietilen tullantıların utiliasiyası, təmiz içməli su istehsalı, sudan təkrar istifadə, ekoloji təmiz məhsulları, alternativ enerji texnologiyaları, yaşıl landşaft dizaynı və s. mövzularda yeni texnologiyaların və təcrübələrin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulub".

Nazir bildirib ki, ətraf mühitin mühafizəsi və təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə və insanların sağlam ətraf mühitdə yaşamaq hüququnun təmin edilməsi ölkə rəhbərliyinin daim diqqət mərkəzindədir: "Azərbaycan qədim neft ölkəsidir. Dünyada ilk dəfə sənaye üsulu ilə neft XIX əsrdə Azərbaycanda hasil edilib. XX əsrdə isə ilk dəfə olaraq, dünyada dəniz yataqlarından neft yenə də Xəzər dənizində, Azərbaycanda hasil edilib. Lakin inkişaf, təəssüf ki, özü ilə bərabər problemlər də gətirir. Sırr deyil ki, əsas ekoloji problemlər keçmişdən miras qalıb.

Bu gün Azərbaycan müstəqil dövlət

"Təbiəti dəyişmə, özünü dəyiş!"

ASCO "Caspian Ecology 2018" sərgisində unikal stendlə təmsil olunur

kimi inkişaf edir və ekoloji problemlərin həllinə müstəqil şəkildə müəyyənlaşdırıy strategiya ilə yanaşı. Hazırda çirkənlənmiş ərazilərin bərpası, tullantıların idarə olunması, təbii ehtiyatların mühafizəsi və səmərəli istifadəsi, yaşıllıq ərazilərinin miqyasının genişləndirilməsi və s. istiqamətlərdə tədbirlər həyata keçirilir.

Biz şübhə etmirik ki, görülmə və görülmə tədbirlər nəticəsində yaxın zamanlarda Bakı və Abşeron yarımadasın-

da, eləcə də ölkəmizin digər yerlərində ekoloji vəziyyət əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılacaq. Azərbaycan vətəndaşları təmiz ekoloji şəraitdə yaşayacaqlar".

Muxtar Babayev sərgi çərçivəsində ilk dəfə olaraq beynəlxalq elmi konfransların keçirilməsinə diqqətə çatdırıb: "Noyabrın 15-də keçiriləcək "Balıq ovlamadan davamlı akvakultura və dəniz ekosistemlərinin qorunmasına doğru" mövzusunda regional elmi konfransın

məqsədi Xəzər dənizində balıq ehtiyatlarının, xüsusilə də nərəcinsli balıqların azalması, qeyri-qanuni balıq ovunun mənfi təsirləri, akvakulturanın inkişaf prioritetləri və imkanları mövzuları ətrafında fikir mübadiləsi aparmaq və problemlərdən çıxış yollarının müzakirəsində iştirak etməkdir.

Noyabrın 16-da keçiriləcək "Qafqazda vəhşi təbiətin bərpası üzrə əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq elmi konf-

ransın məqsədi isə bioloji müxtəlifliyin qorunması, regionun təbii bərpə sahəsində potensialının inkişafı üçün prioritetləri müəyyənləşdirmək və regional əməkdaşlığı genişləndirməkdir.

Bundan əlavə tədbir əsnasında Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşən Tvinninq layihəsi çərçivəsində "Müasir Ekoloji Monitoring Sistemləri və Ətraf Mühitin İdarəedilməsi üzrə Nümunəvi Təcrübələr" mövzusunda seminar da keçiriləcək. Seminarın əsas məqsədi Azərbaycan ekoloji monitoringin mövdu vəziyyəti, gələcəkdə təkmilləşdirilməsi üzrə əsas tələblər və prioritet sahələri işıqlandırmaqdır.

Hər üç tədbirdə həm yerli, həm də tanınmış xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə təcrübə mübadiləsi aparılacaq.

İnanıram ki, sərgi və konfranslar uğurla keçəcək və qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunaçaq".

Çıxışın sonunda nazir sərginin yüksək səviyyədə təşkilinə görə "Caspian Event Organisers" şirkətinə və verdiyi dəstəyə IDEA İctimai Birliyinə bir daha öz təşəkkürünü bildirib.

"Caspian Event Organisers" şirkətinin region üzrə direktoru Edvard Stroun sərginin birinci iş günü İtaliya Ticarət Agentliyi tərəfindən təşkil olunan "B2B" formatlı ikitərəfli işgüzar görüşlər keçiriləcəyini qeyd edib.

Qeyd edək ki, 2010-cu ildən etibarən mütləmə olaraq keçirilən sərginin əhatə dairəsi ki, bu daha da genişləndirilib, Nümayiş olunacaq yeni texnologiyalar ətraf mühitin qorunmasına, sağlamlaşdırılmasına yönəlib. Sərgidə plastik və polietilen məhsulların utiliasiyası, ekoloji təmiz içməli su istehsalı, sudan təkrar istifadə, ekoloji təmiz qida məhsulları, alternativ enerji texnologiyaları, yaşıl landşaft dizaynı və ekoturizm ilə bağlı müxtəlif istiqamətlərdə ekoloji stendlər nümayiş olunur.

Sərginin keçirilməsində məqsəd ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində innovativ texnologiyaları tətbiq edən beynəlxalq və yerli şirkətləri, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatlarını bir araya gətirmək, perspektivli əməkdaşlıq və təcrübə mübadiləsi üçün zəmin yaratmaqdır.

Qeyd edək ki, bu il ilk dəfə olaraq

sərgi çərçivəsində "Balıq ovlamadan davamlı akvakultura və dəniz ekosistemlərinin qorunmasına doğru", "Qafqazda vəhşi təbiətin bərpası üzrə əməkdaşlıq" mövzularında iki beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək.

Bir çox yerli və beynəlxalq təşkilatların iştirak etdiyi sərgidə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) da xüsusi stendlə təmsil olunur.

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev ASCO-nun stendi ilə yaxından tanış olub. Nazirə məlumat verilib ki, builki sərgidə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC ilk dəfə olaraq yenilənmiş ASCO brendi ilə təmsil olunur. Qeyd edilib ki, ətraf mühitin qorunması ASCO üçün əsas davamlı inkişaf meyarlarından biridir. ASCO gəmilərin istismarı və sahil obyektlərinin fəaliyyəti nəticəsində yaranan neftli şlamların, işlənmə yağlarının, digər maye və bərk tullantıların su mənbələrinə, torpağa və havaya ekoloji mənfi təsirlərinin minimuma endirilməsini daim diqqət mərkəzində saxlayır. Əməliyyatlar zamanı ətraf mühitə zərər verilməməsi üçün mövdu imkanlar daxilində zəruri qabaqlayıcı tədbirlər görülür.

Bundan başqa, vurğulanıb ki, Gəmiçiliyin donanmaları davamlı olaraq bütün ekoloji standartlara cavab verən yeni gəmilərlə zənginləşir. Hazırda Bakı Gəmiqayırma Zavodunda tikilən iki ədəd unikal "Ro-Pax" tipli gəmi-bərə və iki yeni nəsil tanker də ekoloji nöqtəyi-nəzərdən beynəlxalq tələb və normalara tam cavab verəcək.

Qeyd edək ki, ASCO-nun stendində ziyarətçilərə maketlər, şəkillər, çap məhsulları, videoçarxların köməkliyi ilə Gəmiçiliyin göstərdiyi xidmətlər və fəaliyyəti haqqında məlumat verilir. Bundan başqa, ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində aparılan ekoloji proseslərin Gəmiçilikdə necə həyata keçirildiyi əyani nümayiş olunur.

Sərginin əsas məqsədlərindən biri insanların diqqətini ətraf mühit problemlərinə cəlb etməkdir. Təşkilatçılar bildirir ki, bu sərgi Xəzər və Qafqaz regionlarında ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində təşkil edilən ən iri tədbirdir.

Üç gün davam edəcək "Caspian Ecology" IX Azərbaycan Beynəlxalq Ətraf Mühit Sərgisi işgüzar əlaqələrin genişlənməsinə, təcrübə mübadiləsinə kömək edəcək, ətraf mühitin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işə əlavə tökən verəcək.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də (ASCO) yüksəkixisaslı gənc mütəxəssislərin hazırlanması, onların dənizçilik sahəsində beynəlxalq təcrübəyə dərinlən yiyələnməsi istiqamətində ardıcıl addımlar atılır. Məhz, istedadlı və perspektivli gənclərin xarici ölkələrin aparıcı dənizçilik universitetlərində təhsil alması məqsədi ilə təsis olunan “Təqaüd Proqramı” da bunlardan biridir.

Bu günlərdə sözügedən “Təqaüd Proqramı”nın qalibləri Aqşin Muxtarov və Nərinə Cabbarova İsvaçin Məlmö şəhərində yerləşən Dünya Dənizçilik Universitetində (World Maritime University) magistr təhsillərini uğurla başa vurublar.

ASCO-nun əməkdaşları universitetdə müasir dənizçiliyin prioritet istiqamətlərindən sayılan “Dəniz daşımalarının idarə olunması və logistika” ixtisasına yiyələniblər. 14 aylıq təhsil müddətində onlar Çin, İngiltərə və Körfəz ölkələrinin dənizçilik sahəsindəki təcrübələri ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə ediblər. Tələbələrin bütün təhsil xərclərini “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC ödəyib.

Dünya Dənizçilik Universitetində təhsillərini uğurla başa vuran gənclər “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin sədri Rauf Vəliyevlə görüşüblər. Sədr gəncləri təbrik edib, onlara bundan sonrakı fəaliyyətlərində uğurlar

ASCO-nun əməkdaşları “World Maritime University”-də magistr təhsillərini başa vurublar

arzulayıb.

Aqşin Muxtarov və Nərinə Cabbarova təəssüratlarını müxbirimizlə bölüşüblər.

Aqşin Muxtarov deyib:

–Hələ uşaqlıqdan dənizçilik peşə-

sinə böyük marağım olub. 9-cu sinifdə oxuyarkən elə bu sahə üzrə təhsil alacağımı qətləşdirdim. Bu niyyətim məni Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasına gətirdi. Bundan sonra dənizçiliyə olan sevgi və marağım daha da

artdı. Bakalavr təhsilimi başa vuraraq bir müddət beynəlxalq sülarda çalışdım. Daha sonra “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin İstismar və kommersiya departamentində işə başladım. Artıq dənizdə deyildim, məna quruda

gəmilərlə işləmək kimi maraqlı, lakin bir o qədər çətin iş tapşırılmışdı. Burada bir müddət işlədikdən sonra “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin təsis etdiyi “Təqaüd Proqramı”na müraciət etdim. Beləliklə, dənizçilik sahəsi üzrə ən nüfuzlu təhsil müəssisələrindən biri sayılan “World Maritime University”də magistr təhsili almaq şansını qazandım. Təhsil müddətində dünya dənizçilik təcrübəsi ilə yanaşı, Xəzər dənizinin real potensialı barədə geniş məlumat əldə edə bildim. Xüsusilə, Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutunun əhəmiyyətini, perspektivlərini araşdırmaq imkanım oldu. Araşdırmanın nəticəsi məni Xəzərin regiondakı əhəmiyyətindən bir daha tam əmin etdi. İndi isə bütün səy və bacarıqlarımı ölkəmizin inkişafına yönəldəcəyəm, çalışacağam ki, etimadı doğruldum.

Son olaraq biz gənclərə yaratdığı şəraitə görə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin sədri cənab Rauf Vəliyevə təşəkkür edirəm. Eləcə də, təhsil boyuncda dəstəyini əsirgəməyən bütün dostlara minnətdarlığımı bildirirəm.

Nərinə Cabbarova:

–Əvvəlcə onu deyim ki, Azərbay-

can Dövlət Dəniz Akademiyasını bitirib, ölkəmizi Dünya Dənizçilik Universitetində təmsil edən ilk xanım tələbə olmağım məni çox qürurlandırır. Sevinirəm ki, xaricdə təhsil almaq arzum reallığa çevrilib. Məzun gütündə yaşadığım o sevinc hissini heç bir sözlə ifadə edə bilmərəm. Bu imkanı mənə yaradan, dünyada dənizçilik üzrə ən yaxşılarından olan bir universitetdə təhsil almağım üçün böyük dəstək verən Gəmiçiliyin rəhbəri Rauf Vəliyev başda olmaqla, əməyi keçən hər kəsə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Bəli, artıq çətin və bir o qədər də maraqlı magistr təhsilini başa vurdum. 14 aylıq proqram müddətində dünya təcrübəsində müasir gəmiçiliyin inkişafı üçün önəmli olan daşımaların effektiv idarəedilməsi, logistika, maliyyə risklərinin idarəedilməsi, kommersiya, investisiya qiymətləndirmələri, strateji planlaşdırma və s. aspektləri əhatə edən biliklərə sahib oldum. Ən önəmli vəzifə isə qarşıdadır: əldə etdiyim nəzəri və praktiki bilikləri Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin həm Xəzər dənizində mövqeyini möhkəmləndirməyə (xüsusilə Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu üzrə), həm də Xəzərdənkənar fəaliyyətini genişləndirməyə yönəltməliyəm. Düşünürəm ki, ümidləri və etimadı doğrulda biləcəyəm.

Rövşən ABDURƏHMANOV

“Çıraq” platformasından 700 milyon bareldən çox neft hasil edilib

Ötən 21 ildə “Çıraq” platformasından 700 milyon bareldən çox neft hasil olunub.

Bu sözləri AZƏRTAC-a “BP Azerbaijan” şirkətinin əlaqələr, xarici işlər və stratejiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli deyib.

“1997-ci ilin noyabr ayında “Çıraq” platformasından ilk neftin əldə edilməsi günü əslində Azərbaycanın yeni neft strategiyasının uğurlarının başlanğıcının simvolik tarixidir. “Azəri-Çıraq-Günəşli” (AÇG) yatağından hasilat bu platformadan başlanıb. “Çıraq” yeni inşa olunmuş daha böyük və müasir platformalar istismara verilənə qədər, yəni 2005-ci ilədək yataqdan yeganə hasilat və ixrac mənbəyi olub. Bu gün də “Çıraq” bizim AÇG-dəki 6 hasilat platformasından biridir və hələ uzun müddət çalışacaq. Biz fəxr edirik ki, bu platforma 21 ildir ki, tam təhlükəsiz, etibarlı şəkildə fəaliyyətədir və indiyədək 717 milyon barrel (97 milyon ton) neft hasil edib. Platformada çoxsaylı yerli mütəxəssislər çalışır, o cümlədən onun növbəli işləyən iki rəhbərindən biri məhz Azərbaycan vətəndaşıdır”, - deyir Bəxtiyar Aslanbəyli əlavə edib.

Xatırladaq ki, 1997-ci il noyabrın 7-də “Əsrin müqaviləsi” çərçivəsində “Çıraq” platformasından ilkin neft alınıb. Noyabrın 12-də bu münasibətlə platformada ulu öndər Heydər Əliyevin, layihənin əməliyyatçısı olan BP şirkəti və tərəfdaşlarının nümayəndələrinin, xarici ölkələrdən gəlmiş qonaqların iştirakı ilə təntənəli mərasim keçirilib.

AÇG-dəki yeni platformadan hasilat 2023-cü ildə proqnozlaşdırılır

Bakıdan təxminən 100 kilometr şərqdə yerləşən “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlar bloku Xəzər hövzəsinin Azərbaycan sektorunda ən iri neft yatağıdır. AÇG yatağı 6 hasilat platforma-

sından (“Çıraq”, “Mərkəzi Azəri”, “Qərbi Azəri”, “Şərqi Azəri”, “Dərinsulu Günəşli”, “Qərbi Çıraq”) və ən müasir texnologiyalarla təchiz edilən 2 texnoloji emal, kompressiya, suvurma və texnoloji təchizat platformasından ibarət olan kompleksə malikdir. Dənizdəki qurğulardan dünyanın ən böyük və ən səmərəli terminallarından biri olan, gündəlik 1,2 milyon bareldə nefti qəbul və emal etmək gücünə malik Səngəçal terminalına neftin nəqli üçün Xəzər dənizinin dibi ilə mürəkkəb sualtı boru kəmərləri şəbəkəsi çəkilib.

“Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlar blokuna daxil olan “Çıraq” yatağı 1997-ci ildən istismardadır. “Mərkəzi Azəri”dən hasilat 2005-ci ilin əvvəllərində başlayıb. “Qərbi Azəri” 2005-ci ilin dekabrından, “Şərqi Azəri” isə 2006-cı il oktyabrından istismardadır. “Dərinsulu Günəşli”dən hasilat 2008-ci ilin aprel ayında başlanıb. Hasil edilən məhsul bu kompleks “Azəri” yatağında yerləşən əvvəlcədən quraşdırılmış sualtı boru kəmərləri şəbəkəsinə birləşdirən 30 düymlik iki neft kəməri və 28 düymlik təq qaz kəməri ilə qurudakı Səngəçal terminalına nəql edilir.

AÇG yataqlar blokunun işlənməsi çərçivəsində yeni inşa ediləcək “Mərkəzi-Şərqi Azəri” platforması üzrə hasilata 2023-

cü ildə başlanılması nəzərdə tutulur. Layihə üzrə quruda, tikinti-quraşdırma meydanlarında aparılan tikinti və istismara hazırlıq fəaliyyətlərinin əksəriyyətinin cari qrafikə əsasən 2019-cu ilin ortalarından 2022-ci ilin ortalarına qədər davam edəcəyi gözlənilir.

“Mərkəzi-Şərqi Azəri” layihəsi AÇG müqavilə ərazisində işlənmənin növbəti mərhələsini təşkil edir. Layihə süyun təxminən 137 metr dərinliyində, “Mərkəzi Azəri” və “Şərqi Azəri” platformaları arasında yerləşdiriləcək yaşayış bloku hasilat və qazma platformasından, 3 yeni yataqdaşılı sualtı qaz, neft və suvurma boru xətti birləşmələri və əlaqədar sualtı infrastrukturdan, “Şərqi Azəri” platformasından “Mərkəzi-Şərqi Azəri” platformasına istiqamətlənən birləşdirilmiş sualtı enerji (ehtiyat) və telekommunikasiya kabelindən ibarətdir.

İndiyədək “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlar blokundan 3,5 milyard barrel neft çıxarılıb

İşlənmənin əvvəlindən bu vaxtdakı AÇG yataqlar blokundan 3,5 milyard barrel neft hasil olunub. İndiyədək “Azəri-Çıraq-Günəşli”dən, həmçinin ümumilikdə 30 milyard kubmetrdən çox səmt qaz Azərbaycan hökumətinə təhvil verilib. Yataqda hasil edilməmiş təxminən 500

milyon ton neft ehtiyatının olduğu proqnozlaşdırılır.

Bu ilin yanvar-iyun aylarında isə AÇG yataqlar blokundan hasilat 108 milyon barrel, yəni 15 milyon ton təşkil edib. Hesabat dövründə AÇG-dən stabil hasilat təhlükəsiz və etibarlı şəkildə davam edib. AÇG-dən ümumi hasilat – “Çıraq” (49 min), “Mərkəzi Azəri” (158 min), “Qərbi Azəri” (127 min), “Şərqi Azəri” (96 min), “Dərinsulu Günəşli” (107 min) və “Qərbi Çıraq” (59 min) platformalarından birlikdə gündəlik orta hesabla 596 min barrel olub.

İki rübdə AÇG-də ümumilikdə 116 neft hasilat quyusu, 53 qaz və su quyusu istismarda olub. Altı ayda blokda 6 neft quyusu və 2 su injektor quyusu qazılıb. İlin ilk 6 ayında AÇG layihəsinə təqribən 236 milyon dollar əməliyyat və 552 milyon dollar işə əsaslı məsrəflər xərclənib.

AÇG-də tərəfdaşların iştirak payları bu nisbətdədir: BP - 30,37 faiz, “AzAÇG” (SOCAR) - 25 faiz, “Chevron” - 9,57 faiz, “Inpex” - 9,31 faiz, “Equinor” - 7,27 faiz, “ExxonMobil” - 6,79 faiz, “TPAO” - 5,73 faiz, “Itotech” - 3,65 faiz və “ONGC Videsh Limited” (OVL) - 2,31 faiz.

Xatırladaq ki, ötən il sentyabrın 14-də Azərbaycan hökuməti və SOCAR, beynəlxalq tərəfdaşlar şirkətlərlə birlikdə AÇG-nin birgə işlənməsi və Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında dəyişdirilmiş və yenidən işlənməsi Sazişi imzalayıblar. Saziş Milli Məclis tərəfindən oktyabrın 31-də ratifikasiya olunub.

AÇG üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında Sazişin podratçı tərəfləri adından “BP Exploration (Caspian Sea) Limited” şirkəti operatorudur. Bu yatağın əməliyyatçısı isə Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətinin (ABƏŞ) adından çıxış edən BP şirkətidir.

ABŞ-ın məşhur və geniş dinləyici auditoriyasına malik olan “Con Batçelor Şou” radioproqramının aparıcısı Con Batçelorun Azərbaycanla bağlı hazırladığı növbəti veriliş Corstaun Universitetinin Avrasiya, Rusiya və Şərqi Avropa üzrə Tədqiqatlar Mərkəzinin əməkdaşı, amerikalı professor Brenden Çafferin İtaliya və bütövlükdə Avropa İttifaqının Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfəsi olacaq “Cənubi Qaz Dəhlizi” layihəsinə dəstəkləməsi barədə müsahibəsinə həsr edilib.

Əvvəlcə Con Batçelor Azərbaycan təbii qazının Avropa bazarlarına nəqli üçün nəzərdə tutulmuş Cənub Qaz Dəhlizi barədə qısa məlumat verir və bu layihənin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və enerji mənbələrinin şaxələndirilməsi baxımından vacibliyini bildirir.

İtaliya hökumətinin “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinə dəstəkləməsi ilə bağlı suala cavab verən professor Brendon Çaffer bildirir ki, beş il əvvəl İtaliya hökuməti və bir çox İtaliya şirkətləri “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin bir hissəsi olam TAP ilə partnyorluq etmək

The John Batchelor Show

Italy and the EU welcome Caspian Sea energy from the Azerbaijan pipeline. @ProfBChaffer

Nov 2, 4:29 AM

Subscribe

Apple Podcasts

RSS

Spotify

Next

Avneti is already running

hard for the Democratic

nomination. @JedRogin

Top Episodes

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Philip &

Carol Zaleski 1 of 3

by The John Batchelor Show

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Owen

Barfield, Charles Williams by

Philip Zaleski and Carol Zaleski

+ Playlist

Embed

Facebook

Twitter

YouTube

LinkedIn

Instagram

Pinterest

Tumblr

SoundCloud

Drift

Bandcamp

Spotify

Apple Podcasts

RSS

Spotify

Next

Avneti is already running

hard for the Democratic

nomination. @JedRogin

Top Episodes

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Philip &

Carol Zaleski 1 of 3

by The John Batchelor Show

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Owen

Barfield, Charles Williams by

Philip Zaleski and Carol Zaleski

+ Playlist

Embed

Facebook

Twitter

YouTube

LinkedIn

Instagram

Pinterest

Tumblr

SoundCloud

Drift

Bandcamp

Spotify

Apple Podcasts

RSS

Spotify

Next

Avneti is already running

hard for the Democratic

nomination. @JedRogin

Top Episodes

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Philip &

Carol Zaleski 1 of 3

by The John Batchelor Show

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Owen

Barfield, Charles Williams by

Philip Zaleski and Carol Zaleski

+ Playlist

Embed

Facebook

Twitter

YouTube

LinkedIn

Instagram

Pinterest

Tumblr

SoundCloud

Drift

Bandcamp

Spotify

Apple Podcasts

RSS

Spotify

Next

Avneti is already running

hard for the Democratic

nomination. @JedRogin

Top Episodes

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Philip &

Carol Zaleski 1 of 3

by The John Batchelor Show

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Owen

Barfield, Charles Williams by

Philip Zaleski and Carol Zaleski

+ Playlist

Embed

Facebook

Twitter

YouTube

LinkedIn

Instagram

Pinterest

Tumblr

SoundCloud

Drift

Bandcamp

Spotify

Apple Podcasts

RSS

Spotify

Next

Avneti is already running

hard for the Democratic

nomination. @JedRogin

Top Episodes

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Philip &

Carol Zaleski 1 of 3

by The John Batchelor Show

The Fellowship: The Literary

Lives of the Inklings J.R.R.

Tolkien, C. S. Lewis, Owen

Barfield, Charles Williams by

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsindən 23 il ötür. Müstəqil Azərbaycanın ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan ilk Konstitusiyası 1995-ci il noyabrın 12-də keçirilmiş ümumxalq səsverməsi (referendum) yolu ilə qəbul edilib. Dövlətin Əsas Qanunu 1995-ci il noyabrın 27-də qüvvəyə minib.

1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiya müstəqil Azərbaycanın ilk, ümumilikdə isə ölkəmizin tarixində dördüncü Konstitusiyasıdır. Azərbaycanın Konstitusiyası quruluşunun tarixi SSRİ dövrünə təsadüf edir. Azərbaycanın ilk Konstitusiyası 1921-ci ilin mayın 19-da, SSRİ Konstitusiyasına uyğunlaşdırılmış yeni redaksiyası isə 1925-ci il martın 14-də qəbul olunmuşdu. 1978-ci ilin aprelin 21-də qəbul edilmiş son Konstitusiya da, əvvəlki konstitusiyalar kimi, SSRİ Konstitusiyasına uyğunlaşdırılmışdı.

Dövlət müstəqilliyinin bərpa olunduğu ilk illərdə ölkədə bütün sahələrdə yaşanan xaosdan, Azərbaycanı parçalanmaq təhlükəsindən xilas etmək üçün xalqın hakimiyyətə dəvət etdiyi ulu öndər Heydər Əliyevin böyük uzaqgörənliklə, cəsarətlə həyata keçirdiyi əsaslı islahatlar respublikamızı inkişaf yoluna çıxarmaqla yanaşı, qanunların aliliyini təmin edən, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğuna yol açan yeni milli Konstitusiyanın hazırlanmasına və qəbuluna şərait yaratdı. Ulu öndər Heydər Əliyev

bu barədə danışarkən deyirdi: “Biz elə bir layihə hazırlamalı və nəhayət, elə bir Konstitusiya qəbul etməliyik ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının demokratik prinsiplər əsasında uzun müddət sabit yaşamasını təmin edən Əsas Qanun, tarixi sənəd olsun. Hakimiyyət bölgüsü – ali icra, qanunvericilik, məhkəmə hakimiyyəti - bunlar hamısı xalqın iradəsinə söykənməli, seç-

kilər yolu ilə təmin olunmalıdır”.

1995-ci ilin mayında ulu öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Konstitusiya Komissiyası formalaşdırıldı. Komissiyanın hazırladığı bitkin, əhatəli Konstitusiya layihəsi 1995-ci ilin oktyabrında ümumxalq müzakirəsinə verildi. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyası 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq səsverməsinə çıxarıldı. Referendumda seçicilərin 86 faizi iştirak etdi və onların 91,9 faizi Konstitusiyanın qəbul edilməsinin lehinə səs verdi. Əsas Qanun noyabrın 27-də hüquqi qüvvəyə mindi.

Konstitusiyanın qəbulu müstəqillik tariximizin ən mühüm hadisələrindən biri olmaqla yanaşı, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısındakı böyük xidmətlərindən biridir. Bu Konstitusiya müstəqil dövlət quruculuğu prosesini tənzimləyən, demokratik inkişafa təminat yaradan, cəmiyyətin siyasi, sosial, mədəni, iqtisadi sferalarında köklü dəyişiklikləri özündə ehtiva edən, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsində hüquqi baza rolunu oynayan mükəmməl və mütləqə qəti sənəd idi.

Keçmiş sovet konstitusiyalarından fərqli olaraq, müstəqil Azərbaycanın Konstitusiyası insan və vətəndaş hüquq-

larının və azadlıqlarının təmin olunmasını dövlətin ali məqsədi kimi bəyan etdi. Hakimiyyət bölgüsünün əsas prinsiplərini müəyyənləşdirdi. İnsan və vətəndaş hüquqlarının, azadlıqlarının müdafiəsini qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanları üzərinə ümdə vəzifə olaraq qoydu. Təsədüfi deyil ki, şəxsiyyətin toxunulmazlığı, insan həyatı və sağlamlığının qorunması, layiqli həyat səviyyəsinin təmin olunması, humanizm və insanpərvərlik prinsipləri Azərbaycan Konstitusiyasının başlıca mahiyyətini təşkil edir. 5 bölmə, 12 fəsil, 158 maddədən ibarət Konstitusiyada insan hüquq və azadlıqlarına geniş yer verilməsi ölkəmizin demokratiya ideal-larına sadiqliyinin göstəricisidir.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ölkəmizdə demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesinə hüquqi baza yaratdı və onun inkişafına güclü təkan verdi. Konstitusiya qəbul edilən gün - noyabrın 12-də respublika parlamentinə ilk dəfə çox-partiyalı sistem əsasında demokratik seçkilər də keçirildi. İlk Konstitusiyanın milli dövlətçilik tarixində müstəsna əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, 1996-cı il 1 noyabr tarixli Fərmana əsasən hər il noyabrın 12-si Konstitusiya Günü kimi

qeyd edilməyə başlandı.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qəbul edilərkən hüquqi dövlət quruculuğunun müasir meyillərinə istinad olunmuş, ölkəmizin hüquq sistemi üçün yeni bir təsisatın – Konstitusiya ədalət mühakiməsi orqanının yaradılması nəzərdə tutulmuş, bu təsisatın dövlət hakimiyyəti sistemində yeri və rolu müəyyənləşdirilmişdi. Bu müddəaya əsasən, 1997-ci il oktyabrın 21-də “Konstitusiya Məhkəməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edildi. 1998-ci il iyulun 14-də Milli Məclisin Qərarı ilə Konstitusiya Məhkəməsinin 7 hakimi təyin olundu. İyulun 18-də isə Ulu Öndər Heydər Əliyev Konstitusiya Məhkəməsinin müstəqilliyinin və hakimlərinin hüquqi statusunun təmin edilməsi barədə Fərman imzaladı. Bununla da Konstitusiya Məhkəməsi rəsmən fəaliyyətə başladı. Doqquz hakimdən ibarət bu qurum qanunların Konstitusiyaya uyğunluğunu yoxlamaqla, qanunlara şərh verməklə, prezident və parlament seçkilərinin nəticələrini təsdiqləməklə, hətta vətəndaşların birbaşa müraciəti əsasında müvafiq qərarlar qəbul etməklə bütövlükdə, Konstitusiyanın aliliyini qoruyur.

Ötən 23 ildə ölkəmizin sürətli inki-

şafı nəticəsində yeni dövrün tələblərinin yaratdığı zərurətlə əlaqədar Azərbaycan Konstitusiyasına bir neçə dəfə əhəmiyyətli dəyişikliklər və əlavələr edilib. 2002-ci il avqustun 24-də referendum yolu ilə Konstitusiyanın 24 maddəsində 29, 2009-cu il martın 18-də isə 25 maddəyə 30-dan artıq əlavə və dəyişiklik olunub. Bu dəyişikliklər Azərbaycan dövlətinin sosial-iqtisadi bazasının daha da güclənməsindən, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarına daha etibarlı təminat verilməsindən, sosial dövlət prinsiplərini təsbit etmək imkanlarının daha da genişlənməsindən irəli gəlirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2016-cı il sentyabrın 26-da keçirilmiş referendumla Konstitusiyaya üçüncü dəfə əlavələr və dəyişikliklər edilib. Konstitusiyanın 29 maddəsinə edilən 41 əlavə və dəyişiklik müxtəlif sahələri əhatə etməklə, ali dövlət hakimiyyəti, məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin işinin təkmilləşdirilməsinə, insan hüquqları və azadlıqlarının daha səmərəli təmin edilməsinə, hüquq və azadlıqların müdafiəsində dövlət və bələdiyyələrin məsuliyyətinin artırılmasına yönəlib.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına edilən əlavə və dəyişikliklər nəticəsində Əsas Qanunumuz daha da təkmilləşdirilərək yeni dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılıb.

Akademik Xoşbəxt Yusifzadə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illiyi (1858-2018)” yubiley medalı ilə təltif olunub

SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) həqiqi üzvü Xoşbəxt Yusifzadə gəmiçilik sahəsinin inkişafı və təkmilləşdirilməsində xüsusi roluna görə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illiyi (1858-2018)” Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif edilib.

Ölkəmizin qocaman neftçi-aliminə mükafatı “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) sədri Rauf Vəliyev təqdim edib.

ASCO-nun rəhbəri Rauf Vəliyev Xoşbəxt Yusifzadəni təbrik edərkən xüsusilə vurğulayıb ki, görkəmli akademikin Azərbaycanın neft-qaz sənə-

yesinin inkişafına və Gəmiçilik sahəsinə verdiyi töhfələr əvəzsizdir.

Yüksək mükafata və xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirən akademik bütün dənizçiləri Gəmiçiliyin 160 illik yubileyi münasibəti ilə təbrik edib və onlara daha böyük uğurlar arzulayıb.

ASCO Dövlət Bayrağı Günü ilə bağlı dənizdə fləşmob təşkil edib

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) təşkilatçılığı ilə 9 noyabr “Dövlət Bayrağı Günü” ilə əlaqədar Dənizkanarı Milli Parkın yaxınlığında yelkənli qayıqların fləşmobu keçirilib.

Fləşmobda ASCO-nun “Xəzər” yelkənli idman klubuna məxsus qayıqlar iştirak edib. Üçrəngli bayrağımıza bürünən qayıqlar iki saat ərzində açdıqları yelkənlərlə Xəzərə də özgə bir yaraşq verilib.

Yelkəncilərin yaratdığı mənzərəni

paytaxt sakinləri böyük maraqla izləyiblər.

Aksiyanın keçirilməsində əsas məqsəd vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi, dövlət bayrağına sevgi və hörmətin aşılmasıdır.

1949-cu il noyabrın 7-də Azərbaycan dünyada ilk dəfə açıq dənizdə neft hasil edən ölkə kimi adını tarixə yazdırdı.

Noyabrın 7-si dünyanın səkkizinci möcüzəsi adlandırılan əfsanəvi Neft Daşlarında qazılan ilk quyudan neftin fontan vurduğu gün idi. Düz 69 il əvvəl, 1949-cu ilin məhz bu günü 942 metr dərinlikdən neftin fontan vurməsi ilə Azərbaycan dünyada ilk dəfə açıq dənizdə neft hasil edən ölkə kimi adını tarixə yazdırdı. Bununla da “qara qızıl”ın vətəni Azərbaycanda neft sənayesinin yeni inkişaf mərhələsi başladı.

1950-ci ilin dekabrında neftçi Qurban kimi tanınan Qurban Abbasov və Mixail Kaverockinin qazdığı quyuların da neft verməsi Neft Daşlarının şöhrətini daha da artırdı. Azərbaycanın dəniz neftçilərinin cəsarəti Xəzəri fəth etməyə imkan verdi. Neft Daşlarında qazma və neftçixarma istənilən hava şəraitində aparılırdı. Güclü dalğalar, Xəzərin çəpməsi dəniz neftçilərinin iradəsini qıra bilmirdi. Bu, sözün əsl mənasında, qəhrəmanlıq mücəssəməsi idi.

1951-ci ilin fevralında Neft Daşlarından neftlə dolu ilk tanker yola salındı. Həmin il estakada və meydançaların tikilməsinə, hidrotexniki qurğuların, kommunikasiya xətlərinin, istehsal və yaşayış obyektlərinin inşasına başlanıldı.

Neft Daşlarının kəşfi dünyanın bütün dəniz və okean akvatoriyalarında axtarış-kəşfiyyat işlərinin inkişafına təkan verdi. SSRİ dönməsində bütün metallurgiya sənayesində, raket-kosmik kompleksində məhz Azərbaycanda, xüsusən də Neft Daşlarında çıxarılan neftdən istifadə olunurdu. Həmin illərdə Neft Daşlarının şöhrəti o qədər geniş yayıldı ki, bu məkan hətta dövlət başçılarının səfər proqramlarına daxil edilirdi.

Ümummillə lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövrü ölkəmizdə dəniz neftinin hasilatı tarixində yeni mərhələ açdı. Neft Daşları dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olundu.

Prezident İlham Əliyevin Neft Daşlarının 60 illiyi münasibətilə möcüzələr adasına tarixi səfəri də bu unikal həyata yeni nəfəs verdi. Bu səfər Neft Daşlarının vətənimiz və xalqımız üçün nə qədər gərəklili olduğunu bir daha nümayiş etdirdi.

Azərbaycanda 2 milyardıncı ton neft də məhz ötən il noyabrın 7-də hasil edilib

Dünyada sənaye üsulu ilə neft ilk dəfə 1846-cı ildə Azərbaycanda çıxarıldı və o vaxt Azərbaycan dünya neftinin əsas hissəsini təmin edirdi. Tarixdə ilk dəfə olaraq XX əsrin ortalarında dənizdə də neft məhz Azərbaycan neftçiləri tərəfindən çıxarıldı və bu da tarixi hadisədir.

Azərbaycanda ilk dəfə dünya miqyasında dənizdən neft XX əsrin ortalarında Neft Daşlarında çıxarıldı. Bu o deməkdir ki, Azərbaycanın çox böyük və zəngin əməlləri var.

Ötən il isə ölkəmiz üçün 2 milyardıncı ton Azərbaycan neftinin hasil edilməsi ilə əlamətdar oldu. Milyardıncı ton Azərbaycan nefti 1971-ci il martın 28-də çıxarılmışdı. Neftin ilk milyard tonunu hasil etməkdən ötrü Azərbaycan neftçiləri 1 əsrlik yol keçirdilər. Lakin neftin ikinci milyard tonunu çıxarmaq üçün isə qəhrəman neftçilərimizə yarım əsrdən də az bir vaxt – 46 il bəs etdi. Azərbaycanda 2 milyardıncı ton neft ötən il noyabrın 7-də hasil olundu. Kiçik bir ölkədə işlənmənin əvvəlindən iki milyard tondan çox neftin hasil edilməsi haqiqətən də böyük hadisədir.

Bu vaxtdakı “Neft Daşları” yatağından 175 milyon tonadək neft-konden-

sat, 80 milyon kubmetrə yaxın təbii qaz çıxarılıb

İndiyədək “Neft Daşları” yatağı üzrə qazılan 1916 quyudan 175 milyon tona yaxın neft-kondensat, 80 milyon kubmetrədək qaz hasil edilib. Neft hasilatının stabil saxlanması xüsusi çəkisi olan SOCAR-ın “Azneft” İstehsalat Birliyinin (İB) “Neft Daşları” neft və qazçıxarma idarəsində (NQÇİ) isə ötən il 1 milyon tondan çox neft çıxarılıb ki, bu da son onilliklər üçün rekord göstəricidir.

SOCAR-ın mütəxəssisləri köhnə yataqlarda müxtəlif üsulları tətbiq etməklə ayrı-ayrı yataqlar üzrə hətta hasilat artımına da nail olublar. Belə ki, keçən il “Azneft” İstehsalat Birliyi üzrə “Abşeronneft” və “Bibiheybətneft” NQÇİ-lər neft hasilatını əvvəlki ilə nisbətən müvafiq olaraq 8,7 faiz və 1,9 faiz artırıb. Təkcə “Abşeronneft” NQÇİ-yə

aid olan yataqlarda son illərdə ümumi hasilat 2,5 dəfədən çox artıb. Üstəlik bu uğurlar aşağı maddi məsrəflərlə əldə edilib. Belə ki, hazırda “Azneft” İB üzrə hasilatın maya dəyəri dünyada ən aşağı sıralardadır, yəni əməliyyatların səmərəliliyi olduqca yüksəkdir. Şübhəsiz ki, bu da Azərbaycan neftçilərinin məharətinin və əzmkarlığının bəhrəsidir.

“Neft Daşları” NQÇİ səmt qazının əhalinin istehlakına yönəldilməsində də xüsusi rol oynayır

SOCAR 2014-cü ildən bu vaxtdakı 4,5 milyard kubmetr səmt qazını platformalarda tutaraq ölkənin qaz təsərrüfatına verib. Hər il təxminən 1 milyard kubmetr səmt qazı əhalinin istehlakına yönəldilir. Ötən il “Neft Daşları” neft və qazçıxarma idarəsindən 250-280 milyon kubmetr səmt qazı yığılaraq əhaliyə verilib.

Ginnesin Rekordlar Kitabına ilk dəniz neft platforması kimi düşən Neft Daşları

Dünyanın nəhəng sənaye komplekslərindən olan Neft Daşları Azərbaycan tarixinin şanlı səhifələrindən biridir. Neft

Daşlarının kəşf olunmasında və istismarında fədakarlıq göstərən qəhrəman dəniz neftçilərinin ən böyük mükafatı isə xalqımızın və dövlətimizin onlara dərin hörmət və məhəbbətidir.

Neft Daşları bünövrəsi 1947-ci ildə qoyulan dünyada ilk neft platformasıdır. O hazırda şəhər tipli qəsəbə olaraq Bakının Pirallahı rayonunun ərazisinə daxildir. Xəzər dənizinin səthindən azacıq qalxan “Qara qayalar”ın ətrafında tikilib.

Abşeron yarımadasından 42 kilometr cənub-şərqdə yerləşən Neft Daşları Ginnesin Rekordlar Kitabına ilk dəniz neft platforması kimi düşüb. 1999-cu ildə dünya ekranlarına çıxan və Ceyms Bondun sərgüzəştləri silsiləsindən olan “Dünya kifayət deyil” (“The World Is Not Enough”) filminin bəzi kadrları məhz Neft Daşlarında lentə alınıb.

Nihad Budaqov

Gəmiçiliyin 160 illiyinə həsr olunmuş təsviri incəsənət müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin (ASCO) 160 illik yubileyi ərəfəsində gənc rəssamlar üçün "Gəmiçilik – 160", "Mənim Xəzərim", "Dəniz cəsurları sevir" mövzularında keçirdiyi təsviri incəsənət (rəngkarlıq, heykəltəraşlıq, qrafika) müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb.

Mükafatlandırılma mərasimində bildirilib ki, müsabiqənin keçirilməsində məqsəd Xəzər dənizçilərinin çətin və spesifik əməyi ilə geniş auditoriyanı yaxından tanış etmək, ölkəmizdə gəmiçiliyin inkişafı, Azərbaycan dənizçilərinin qəhrəmanlıq salnaməsi barədə məlumatlandırmaq, Xəzəri əlverişli su yolu, zəngin təbii sərvət qaynağı, gözəl mənzərələr məkanı kimi tərənnüm etmək və qiymətli ekosistem kimi qorunmasının vacibliyini ön plana çəkmək, gənc və istedadlı rəssamları dəstəkləmək və onların işi ilə geniş auditoriyanı yaxından tanış etməkdir.

Tədbirdə hər üç nominasiya üzrə yer tutan iştirakçılara "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) adından xüsusi diplomlar təqdim edilib. Onlara yeni yaradıcılıq uğurları arzulanıb.

Müsabiqəyə Azərbaycanın ayrı-ayrı şəhər və rayonlarından, xarici ölkələrdən ümumilikdə 100-dən çox əsər təqdim edilib. Onlardan 89-u şərtlərə uyğun gələrək müsabiqədə iştirak hüququ qazanıb.

Müsabiqə qaliblərinin müəyyən edilməsi üçün əsərləri Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, Azərbaycan

can Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin nümayəndələrindən ibarət münisiflər heyəti qiymətləndirib.

Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının rektoru, xalq rəssamı Ömər Eldarov, ADRA-nın prorektoru, xalq rəssamı Fuad Salayev, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının katibi, xalq rəssamı Səlahət Məmmədov, xalq rəssamı, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının katibi, xalq rəssamı Səlahət Məmmədov, xalq rəssamı, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının

məddə, xalq rəssamı, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının heykəltəraşlıq bölməsinin sədri Xanlar Əhmədov, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının katibi, xalq rəssamı Ağaoğlu İbrahimov, ARI-nin qrafika bölməsinin sədri, əməkdar rəssam Həmzə Abdullayev, "AXDG" QSC-nin

sədr müavini Fərhad Quliyev və "AXDG" QSC-nin departament rəisi, əməkdar jurnalist Mehman Mehdiyev ən yaxşı əsərləri müəyyən ediblər.

Qeyd edək ki, adıçəkilən müsabiqə ölkəmizdə ilk dəfə keçirilib. Müsabiqə çərçivəsində Muzey Mərkəzində əsərlərin sərgisi təşkil olunub və katoloq dərc edilib.

"Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi boyunca infrastrukturun inkişafı məsələləri müzakirə edilib

Rusiyanın Şimali Qafqaz işləri naziri Sergey Çebotaryov İranın bu ölkədəki səfiri Mehdi Sanai ilə görüşüb. Görüşdə İran, Rusiya və Azərbaycan ərazisindən keçən "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi çərçivəsində infrastrukturun inkişafı məsələləri də müzakirə olunub.

Rusiya Şimali Qafqaz İşləri Nazirliyinin mətbuat xidməti xəbər verir ki, görüşdə elm və təhsil sahəsində əməkdaşlıq, İran, Rusiya və Azərbaycan ərazisindən keçən "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi boyunca infrastrukturun inkişafı, Xəzər hövzəsindəki dəniz limanlarının inkişafına dair tədbirlərin həyata keçirilməsi və digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

S.Çebotaryov bildirib ki, hazırda Rusiya ilə İran arasın-

da əmtəə dövriyyəsi 1,7 milyard dollara yaxındır və bu göstərici gələcəkdə daha artacaq. Biz çalışırıq ki, İran Rusiyanın on başlıca tərəfdaşı siyahısına daxil olsun.

İran səfiri 2017-ci ildə Şimali Ose-tiya-Alaniya Respublikasında "Şimali Qafqaz və İran: əməkdaşlıq tarixi və perspektivləri" mövzusunda keçirilən konfransın əhəmiyyətini vurğulayıb, gələnlərdə belə forumun təşkil olunmasını təklif edib.

Fəridə Abdullayeva

Çababhar limanı sanksiyalardan azad edilib

ABŞ İranın Sakit Okean sahilində yerləşən Çababhar limanını sanksiyalardan azad edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə ABŞ Dövlət Departamenti yaydığı açıqlamada deyilir.

Bildirilir ki, ABŞ Hindistan və Çinin bu limandan istifadə edərək Əfqanıstan ilə ticarət əlaqələrini nəzərdə tutur. Əfqanıstanda sabitliyin yaranması üçün iqtisadi inkişafı ABŞ-in milli maraqları dairəsinə daxil olduğu üçün bu dövlətin ticarət əlaqələri möhümləndirilmir.

Xatırladaq ki, Çababhar limanı İranın özü üçün də strateji əhəmiyyət daşıyır. İran Cənub-Şərqi Asiya dövlətləri ilə iqtisadi və ticarət əlaqələrini məhz bu liman vasitəsilə həyata keçirir. Bu liman Hindistan və Çin üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu dövlətlər liman vasitəsilə yalnız Əfqanıstan ilə deyil, Rusiya və Avropa ölkələri ilə ticarət

əlaqələrini davam edirlər. Hindistanın Çababhar limanının yenidən qurulmasına 2 milyard dollar həcmində kredit ayırması da təsadüfi xarakter daşıyır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Çababhar limanı Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin formalaşmasında da xüsusi rola malikdir.

Asiya ölkələrindən Avropaya daşınan yüklər bu limanda qatarlara yüklənib, Qəzvin-Rəşt-Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) dəniz yolu ilə Rusiya və Avropaya daşınacaq.

Rəhil Katanov

Forumda regional nəqliyyat dəhlizlərinin şaxələndirilməsi məsələsi müzakirə edilib

Daşkənddə birinci Mərkəzi Asiya Ekspert Forumu keçirilib.

Tədbirdə Özbəkistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Türkmənistanın strateji tədqiqatlar qurumlarının rəhbərləri və nümayəndələri iştirak ediblər.

Özbəkistan Prezidenti yanında Strateji və Regionlararası Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru Vladimir Norov çıxış

edərək regional əməkdaşlığın əsas inkişaf istiqamətləri haqqında məlumat verib. O, həmçinin regionda nəqliyyat dəhlizlərinin şaxələndirilməsi, tranzit potensialının gücləndirilməsi, Əfqanıstanda sülhün və sabitliyin bərpası, Mərkəzi Asiyada ekstremizmə və terrorizmə birgə mübarizə, Böyük İpək Yolu ölkələrində turizm marşrutlarının yaradılması və inkişafından danışıb.

Forumda Azərbaycanın Özbəkistandakı səfirliyinin birinci katibi İlyas Məmmədov da iştirak edib.

Qulu Kəngərli

Türkmənistanda Birinci Xəzər İqtisadi Forumuna hazırlıq gedir

Türkmənistan VI Xəzər sammitinə və 2019-cu ildə keçiriləcək Birinci Xəzər İqtisadi Forumuna hazırlaşır.

Türkmənistanın TDH dövlət informasiya agentliyi xəbər verir ki, hökumət səviyyəsində müvafiq təşkilat komitəsi yaradılması barədə təkliflər hazırlanıb. Təşkilat komitəsinin əsas vəzifələri sırasına yuxarıda adları çəkilən beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsinə hazırlıq, bütün lazımı məsələlərin vaxtında həll edilməsi, o cümlə-

dən sammitin gündəliyinin, imzalanması nəzərdə tutulan sənədlərin layihələrinin, habelə Birinci Xəzər İqtisadi Forumunun konsepsiyasının hazırlanması məsələləri daxildir. Prezident Qurbanqulu Berdiməhəmmədov hökumətin ildisində bildirib ki, Xəzər regionunun əhəmiyyəti onun

hüdudlarından çox-çox kənara çıxır. Region geosiyasi və geoiktisadi proseslərin strateji mərkəzlərindən birinə çevrilir, burada global səviyyəli multimodal nəqliyyat-tranzit qovşağı formalaşır. Bu da öz növbəsində, yaxın və uzaq perspektivə hesablanmış əməkdaşlığın əsas istiqamətlərinin gerçəkləşdirilməsi, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar və bütün əlaqədar tərəfdaşlarla konstruktiv dialoqu möhkəmlətmək məqsədilə Xəzər yarı ölkələrinin saylarının birləşdirilməsini tələb edir.

"Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi üzrə üçtərəfli görüş keçiriləcək

Noyabrın 23-də Hindistan, Rusiya və İran arasında "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi üzrə üçtərəfli görüş keçiriləcək.

Görüşdə Hindistandan Azərbaycanı keçməklə Finlandiyaya qədər uzunlu-ğu 7200 kilometr olan "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi ilə yükdaşıma məqsədilə dəniz, avtomobil və dəmir yolu marşrutunun tezliklə istismara verilməsi ilə əlaqədar məsələlər müzakirə olunacaq.

Hindistan mediası bildirilir ki, Hindistanın Ticarət və Sənaye naziri Suresh Prabhu keçən həftə öz ölkəsi ilə Rusiya arasında investisiya və biznes əlaqələrinin artırılması ilə bağlı Rusiyalı işgüzar dairələri ilə keçirdiyi görüş-

dən sammitin gündəliyinin, imzalanması nəzərdə tutulan sənədlərin layihələrinin, habelə Birinci Xəzər İqtisadi Forumunun konsepsiyasının hazırlanması məsələləri daxildir. Prezident Qurbanqulu Berdiməhəmmədov hökumətin ildisində bildirib ki, Xəzər regionunun əhəmiyyəti onun

kumətlərarası Saziş əsasında "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin təməli qoyulub. Azərbaycan bu Sazişə 2005-ci ildə qoşulub. Ümumilikdə 13 ölkə sözügedən Sazişi ratifikasiya edib.

Dəhlizin yaradılmasında məqsəd Hindistandan Rusiyaya, eləcə də Şimali və Qərbi Avropaya gedən yüklərin çatdırılma müddətini azaltmaqdır (hazırkı marşrut üzrə çatdırılma vaxtı 6 həftədən artıqdır, "Şimal-Cənub" dəhlizi vasitəsilə 3 həftə olması gözlənilir).

"Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin Qərbi marşrutunun işə düşməsi nəinki region ölkələrinin iqtisadi inkişafına təkan verəcək, eyni zamanda, həmin ölkələr siyasi sabitlik üçün də zəmanət əldə etmiş olacaqlar.

Azərbaycan "Bir kəmə - Bir yol" layihəsi çərçivəsində Şərqi Avropa ölkələri üçün ən cəlbedici ölkədir

Məqalədə qeyd olunur ki, "Bir kəmə - Bir yol" layihəsi çərçivəsində "Cənub Qaz Dəhlizi" enerji layihəsi və Avropa-Qafqaz-Asiya və Çin-İran-Avropa nəqliyyat marşrutlarının həyata keçirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu marşrutlar müxtəlif tranzit axınlarını Azərbaycan ərazisində vahid sistemə birləşdirməyə imkan verir.

Bu baxımdan Azərbaycan bu layihənin kontekstində Cənubi Qafqazda geosiyasi və nəqliyyat mərkəzidir. "Bir kəmə - Bir yol" layihəsində iştirak edən bütün ölkələri özündə birləşdirən prosedə Azərbaycan özü mühüm və həlledici geosiyasi, siyasi, mədəni və nəqliyyat məkanına çevrilir. Çünki müxtəlif tranzit marşrutlarını birləşdirərək və geosiyasi bir mərkəz rolunu oynayaraq, ölkəmiz bu marşrutları müxtəlif

istiqamətlərdə genişləndirə bilər. Bu baxımdan Azərbaycan "Bir kəmə - Bir yol" layihəsi çərçivəsində Şərqi Avropa ölkələri üçün ən cəlbedici ölkədir. Ekspertlər ölkəmizin mədəni əməkdaşlıqda maraqlı olan bütün dövlətlər üçün təhlükəsiz, sabit və etibarlı tərəfdaş olduğunu qeyd edirlər.

Qeyd edək ki, Çin dövlət başçısı Si Cinpin "Bir kəmə - Bir yol" iqtisadi inkişaf strategiyasını 2013-cü ildə elan edib. Çin ilə Avrasiya və Afrika ölkələri, o cümlədən qədim İpək Yolu üzərində yerləşən dövlətlər arasında qarşılıqlı əlaqələrin inkişafına və ticari-iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı müvafiq infrastruktur yaradılmasına yönəlməmiş bu strategiya iki mühüm inkişaf istiqamətini əhatə edir: "İpək Yolu İqtisadi Kəməri" və "Dəniz İpək

Yolu". Söhbət malların güzəştli şərtlərlə Şərqdən Qərbə göndərilməsi üçün ticarət dəhlizlərinin yaradılmasından gedir.

Azərbaycan Çinin bu strategiyasını dəstəkləyən ilk ölkələrdən biridir. Prezident İlham Əliyevin 2015-ci ilin dekabrında Çinə dövlət səfəri çərçivəsində "İpək Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Bundan başqa, 2017-ci il oktyabrın 30-da istifadəyə verilən və Avropa ilə Asiya arasında ən qısa dəniz yolu əlaqəsini təmin edən Bakı-Tbilisi-Qars dəniz yolu, habelə Bakı limanı Çinin "Bir kəmə - Bir yol" strategiyasının həyata keçməsinə əhəmiyyətli rola malikdir.

Emil Hüseynli

Lapis-Lazuri beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi həmin marşrut üzrə yükdaşımaların həcmi artırmaq üçün yeni imkanlar yaradır

Türkmənbaşı şəhərində Lapis-Lazuli nəqliyyat dəhlizinə dair beynəlxalq konfrans keçiriləcək. Türkmənistan Dövlət İnformasiya Agentliyi (TDH) xəbər verir ki, bu qitələrarası dəhliz Əfqanıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Avropa ərazisindən keçəcək.

Bu barədə Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun Baş nazirin müavininin iştirakı ilə birbaşa videorəhbət xətti ilə keçirdiyi müsavirə zamanı Nazirlər Kabineti sədrinin müavini Məmmədcan Çakıyev məlumat verib.

Xatırladaq ki, Məmmədcan Çakıyev bu yaxınlarda Azərbaycanda olub. Onun Bakıda apardığı danışıqların əsas mövzularından biri nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələsi idi.

Türkmənistan Prezidenti Mərkəzi və Cənubi Asiya regionlarını, Xəzər dənizi, Qara dəniz və Aralıq dənizi hövzələrini əhatə edən geniş geoeiktisadi məkan-

da səmərəli qarşılıqlı fəaliyyətin möhkəmlənməsinə şərait yaradacaq Lazurit beynəlxalq nəqliyyat-tranzit dəhlizinin yaradılmasına xüsusi əhəmiyyət verir.

Bununla əlaqədar, dövlət başçısı nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirəsi, hərtərəfli işlənməsi və vaxtında həll olunması üçün Türkmənistan-Azərbaycan hökumətlərarası komissiyasının yaradılması üzrə tədbirlər görülməsi Baş nazirin müavini tapşırıb.

Lapis-Lazuli marşrutuna dair Saziş 2017-ci il noyabrın 15-də

Əfqanıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə arasında Əfqanıstana dair VII regional iqtisadi əməkdaşlıq konfransında (RECCA - Regional Economic Cooperation Conference on Afghanistan) imzalanıb.

Bu sənədin reallaşdırılması regionun iqtisadi inteqrasiya səviyyəsini yüksəltməyə, ticarətin həcmi əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa xidmət edir. Lapis-Lazuri beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi həmin marşrut üzrə yükdaşımaların həcmi artırmaq üçün yeni imkanlar yaradır.

İspaniya sahillərində 17 miqrant həlak olub

İspaniya sahillərində 17 miqrant həlak olub.

RİA Novosti saytı xəbər verir ki, İspaniya Dənizdə Xilasətmə Xidmətinin məlumatına görə, 13 nəfər Alboran dənizi ilə İspaniyaya keçməyə çalışarkən boğulub, dörd nəfər isə içərisində olduqları qayıq qayaya çırpılarkən ölüb. Ölənlərin cəsədini Kadiş əyalətində Mülki Qvardiya aşkar edib. Həmin qayıqda Mərakeşdən İspaniya sahillərinə gedən 40 nəfər sağ qalıb.

Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının məlumatına görə, ilin əvvəlindən Aralıq dənizi vasitəsilə İspaniyaya 47,5 mindən çox miqrant keçib. Onlardan 567-si (noyabrın 2-dək olan məlumata görə) ölüb.

İlin əvvəlindən Aralıq dənizi ilə Avropaya 98 mindən çox miqrant keçib. Onlardan təxminən 2 mini ölüb və ya itkin düşüb.

Birinci Dünya müharibəsinin başa çatmasından 100 il ötür

Noyabrın 11-də bəşər tarixində ən qanlı müharibələrdən olan Birinci Dünya müharibəsinin başa çatmasının 100 ili tamam oldu. 1918-ci il noyabrın 11-də saat 11-də Fransanın Kompeyn meşəsindəki zirehli qatarda Almaniya imperiyası ilə Antanta dövlətləri arasında atəşkəs müqaviləsinin imzalanması ilə Birinci Dünya müharibəsi rəsmən başa çatdı.

Almaniya, Avstriya-Macarıstan, Osmanlı imperiyaları, Bolqarıstandan (1915-ci ildən) və digər dövlətlərdən ibarət ittifaq dövlətləri ilə Böyük Britaniya, Fransa, Rusiya, Serbiya və onların müttəfiqlərindən ibarət Antanta dövlətləri arasında baş verən ilk dünya müharibəsində ümumilikdə 70 milyon insan səfərbər olunub. Dünyada 40-dan çox dövlətin qoşulduğu bu müharibədə təxminən 10 milyon insan həlak olub, 50 milyondan çox insan yaralanıb və itkin düşüb.

Birinci Dünya müharibəsi Antanta dövlətlərinin qələbəsi ilə başa çatıb. Müharibə nəticəsində dünyanın siyasi xəritəsi xeyli dəyişdirildi, yeni dövlətlər yarandı. Bu dövlətlərdən biri də 1918-1920-ci illərdə yaşamış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti idi.

İlk dünya savaşı böyük dövlətlər arasındakı ixtilafı həll etmədi. Nəticədə ondan daha böyük və qanlı olan İkinci Dünya müharibəsi (1939-1945) baş verdi.

Müharibə edən dövlətlərdən birinin – Rusiya imperiyasının tərkibində olan Azərbaycan da özündən asılı olmadan müharibəyə cəlb edilmişdi. Əlverişli coğrafi mövqedə yerləşən, zəngin təbii sərvətləri ilə tanınan Azərbaycan böyük dövlətlərin maraq dairəsində idi. Burada alman, rus, ingilis rəqəbi özünü daha qabarıq şəkildə göstərirdi. Müharibədə

Almaniyanın tərəfində iştirak edən Türkiyənin də müsəlman Qafqazına, xüsusən Azərbaycana böyük marağı var idi.

Rusiyada yaşayan müsəlmanların, o cümlədən azərbaycanlıların rəsmən orduya çağırılmamalarına baxmayaraq, yüksək təbəqəyə məxsus şəxslərdən könnüllü olaraq ordu sıralarına 200-dən çox azərbaycanlı qoşulmuşdu. Bunlardan 200 azərbaycanlı zabıt Birinci Dünya müharibəsi cəbhələrində vuruşan rus ordusunda xidmət etmişdi. Artilleriya

generalları Səməd bəy Mehmandarov, Əliəğa Şıxlinski, general Hüseyn xan Naxçıvanski, general İbrahim ağa Vəkilov, oğlu polkovnik Qalib Vəkilov, ilk azərbaycanlı təyyarəçi Fərrux ağa Qayıbov və başqaları bu qəbildən idilər.

General-leytenant rütbəsinə qədər yüksəlmiş Əliəğa Şıxlinski müharibə illərində bir sıra məsul ali komandanlıq vəzifələrini yerinə yetirmiş, Qərb cəbhəsi artilleriya qoşunlarının rəisi, sonra isə 10-cu ordunun komandanı olmuşdu.

General-leytenant Səməd bəy Mehmandarov Birinci Dünya müharibəsi dövründə 21-ci diviziya komandanlığı etmişdi. O, Lodz əməliyyatı zamanı göstərdiyi sərkərdəlik məharəti və şəxsi igidliyinə görə artilleriya generalı rütbəsinə layiq görülmüşdü. General 1915-ci ildə 2-ci Qafqaz ordu korpusunun komandanı təyin edilmişdi.

General-leytenant Hüseyn xan Naxçıvanski Qərb cəbhəsində süvari diviziya komandanlığı etmişdi. General

İbrahim ağa Vəkilov ordu qərargahında qulluq etmişdi. Onun oğlu polkovnik Qalib Vəkilov Qərb cəbhəsində mühəndis polkunda göstərdiyi igidliyə görə “Müqəddəs Georgi” ordeni ilə təltif olunmuşdu. Nijeqorod alayında rotmistr olan Teymur Novruzov qeyri-adi igidliyinə görə Müqəddəs Georgi ordeninin dörd dərəcəsi ilə təltif edilmişdi. Kapitan Tarlan Əliyərbəyov da döyüşlərdə göstərdiyi rəşadətə görə, o zaman çox adama nəşib olmayan “Müqəddəs Geo-

rgi” ordeninin dörd dərəcəsinə layiq görülmüşdü.

İlk azərbaycanlı hərbi təyyarəçi Fərrux ağa Qayıbov müharibə dövründə “İlya Muromets -16” təyyarəsi ilə dəfələrlə döyüşlərdə iştirak etmişdi. O, Neman çayı üzərindəki körpünü dağıtmaqda böyük şücaət göstərmişdi. F.Qayıbov 1916-cı ilin sentyabrında Vilnüs səmasında qarşılaşdığı dörd düşmən təyyarəsindən üçünü məhv etmiş və özü də qəhrəmancasına həlak olmuşdu. O da ölümündən sonra “Müqəddəs Georgi” ordeni ilə təltif olunmuşdu.

Müharibə illərində Azərbaycanlı

gənclərdən ibarət “Tatar süvari alayı” təşkil edilmişdi. Qorxmaz döyüşçülərdən ibarət olan bu alay “Vəhşi diviziya” adlandırılırdı.

Birinci Dünya müharibəsi Azərbaycanda sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişafına, əhalinin sosial durumuna mənfi təsir göstərdiyindən əhali arasında sosial gərginlik artmış, bir neçə yerdə ciddi etirazlar baş vermişdi.

Bakı şəhərində taksi ilə sərnəşin daşıyan şəxslər ayda 18 manat vergi ödəməlidirlər

Ölkəmizdə taksi xidməti əsasən fərdi sahibkarlıq subyektləri üzərində qurulub. Şəxsi avtomobili olan vətəndaşlar zəruri icazə əldə etməklə taksi xidməti göstərirlər. Taksi və sərnəşində fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər qanunvericiliyə görə, nə qədər vergi ödəməlidirlər?

Vergilər Nazirliyinin Media və kommunikasiya mərkəzindən AZƏRTAC-ın sualına cavab olaraq bildirilib ki, Vergi Məcəlləsinin 218.4.1-ci maddəsinə əsasən, mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri ilə (beynəlxalq yük və sərnəşindəşmaları istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikasının ərazisində sərnəşin və yükdaşımalarını (o cümlədən taksi ilə) və ya həmin daşımaları müqavilə əsasında digər şəxslər vasitəsilə həyata keçirən şəxslər sadələşdirilmiş verginin ödəyiciləridirlər.

Vergiödəyicilərinin mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri sadələşdirilmiş vergi

üzrə vergitutma obyektidir. Vergi Məcəlləsinin 220.5-ci maddəsinə əsasən, taksi ilə sərnəşin daşımasını həyata keçirən vergiödəyiciləri üzrə sadələşdirilmiş verginin 1 ədəd nəqliyyat vasitəsi üçün aylıq məbləği 9 manatdır.

Həmçinin 220.6-cı maddəyə əsasən, yük və sərnəşin daşımasının növündən və həyata keçirildiyi ərazidən asılı olaraq, sərnəşin və yük daşıyan vergiödəyiciləri üçün sadələşdirilmiş vergi həmin məcəllənin 220.5-ci

maddəsinə göstərilən sadələşdirilmiş verginin məbləğinə aşağıdakı əmsallar tətbiq edilməklə müəyyən edilir:

- Bakı şəhərində (kənd və qəsəbələr daxil olmaqla) və Bakı şəhəri ilə ölkənin digər yaşayış məntəqələri arasında - 2,0;

- Abşeron rayonu, Sumqayıt, Gəncə şəhərlərində və həmin rayon və şəhərlərlə digər yaşayış məntəqələri arasında (VM-in 220.6.1-ci maddəsinə göstərilənlər istisna olmaqla) - 1,5;

- Digər şəhər və rayonlarda və həmin şəhər və rayonlarla digər yaşayış məntəqələri arasında (220.6.1-ci və 220.6.2-ci maddələrdə göstərilənlər istisna olmaqla) - 1,0.

Beləliklə, Bakı şəhərində taksi ilə sərnəşin daşıyan şəxslər tərəfindən dövlət büdcəsinə ödənilməli olan sadələşdirilmiş verginin aylıq məbləği 1 ədəd nəqliyyat vasitəsi üçün 18 manat (1 x 9 manat x 2 = 18 manat) təşkil edir.

Ramiz Quliyev

Ümumdünya Qida Məhsullarının Təhlükəsizliyi Günü təsis edilib

BMT-nin Baş Məclisi keyfiyyətsiz ərzaq probleminə diqqəti cəlb etmək məqsədilə Ümumdünya Qida Məhsullarının Təhlükəsizliyi Günü təsis edib.

Keyfiyyətsiz qida məhsulları təqribən 200 xəstəliyin, o cümlədən xərcəng xəstəliyinin səbəbi ola bilər.

BMT Xəbərlər Mərkəzi bildirir ki, BMT Baş Məclisinin iqtisadi məsələlərlə məşğul olan İkinci Komitəsi bu problemin global miqyasını nəzərə alaraq iyun ayının 7-ni Ümumdünya Qida Məhsullarının Təhlükəsizliyi günü elan olunması haqqında Qətnaməni (<https://undocs.org/ru/A/C.2/73/L.2/Rev.1>) səsə qoymulmadan qəbul edib.

Qətnamənin müəllifləri vurğulayıblar ki, ərzaq istehsalı və satışı zənciri xeyli mürəkkəbləşib və ərzaq ilə bağlı hər hansı xoşagəlməz hadisələr bütün dünyada əhali-

nin sağlamlığı, ticarət və iqtisadiyyat üçün mənfi nəticələr doğura bilər. Onlar xatırladıblar ki, BMT və Dünya Səhiyyə Təşkilatı (DST) qida məhsulları üçün beynəlxalq standartlar hazırlanmasında aparıcı rol oynamalıdır. Onlar istehlakçıların sağlamlığını qorumaqla və ərzaq ticarətində vicdanlılığı təmin etməlidirlər. DST və FAO qida məhsullarının təhlükəsizliyinin təmin olunmasında ölkələrə kömək etməlidirlər.

İran Beynəlxalq Dəniz Təşkilatına şikayət edib

İranın Böyük Britaniyadakı səfiri Həmid Bəynejad Beynəlxalq Dəniz Təşkilatına ABŞ-dan şikayət edib.

Təşkilatın rəhbərliyinə ünvanladığı məktubda səfir İranın gəmiçilik sektoruna tətbiq edilən sanksiyaların beynəlxalq hüquqa zidd olduğunu əsaslandıraraq. Səfir təşkilatın rəhbərliyindən tələb edib ki, ABŞ-ın İranın gəmiçilik sahəsinə tətbiq etdiyi sanksiyaların qanunsuz olması haqqında rəy versin. Təşkilatdan bildiriblər ki, səfirin müraciəti təşkilatın assambleyasının iclasına çıxarılacaq və müzakirə ediləcək.

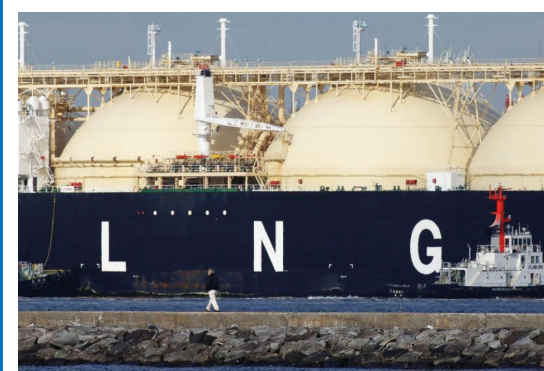
Xatırladaq ki, mərkəzi qərargahı Londonda yerləşən Beynəlxalq Dəniz Təşkilatına dünyanın 180-dən çox dövləti daxildir.

İranın Böyük Britaniyadakı səfiri, eyni zamanda, İranın Beynəlxalq Dəniz Təşkilatındakı təmsilçisidir.

Rəbil Kətanov

Qlobal LNG nəqliyyatının həcmi rekord səviyyəyə çatıb

Qlobal mayeləşdirilmiş təbii qaz (LNG) nəqliyyatının həcmi rekord səviyyəyə çatıb.

LNG nəqliyyatının həcmi 2012-ci ildəki maksimum səviyyəni - sutkalıq 180 min

dolları geridə qoyaraq hazırda gündəlik 200 min dollara yaxınlaşıb.

Asiya-Sakit okean hövzəsində LNG nəqliyyatının həcmi sutkada 170 min dollara çatıb. Atlantik okeanı hövzəsində isə gündəlik 140 min dollar civarındadır.

Beynəlxalq Qaz İttifaqının (IGU) məlumatına görə, hər iki hövzədə sutkalıq LNG nəqliyyatının həcmində ötən qışla müqayisədə 80 və ya 85 min dollar fərq var.

Son 3 ildə LNG nəqliyyatının həcmi pessimist səviyyələrdən qurtulub. “Gaslog”, “Golar” və “Hoegh” kimi LNG nəql edən şirkətlərin qazancını da son dövrlərdə artmağa başlayıb.

Ana təbiətin bir parçası olan qoruqlar

Ölkəmizdə 9 milli park, 13 dövlət qoruğu, 24 dövlət təbii yasaqlığı qorunub saxlanılır. Həmin məkanlarda Azərbaycanın təbii sərvətlərinin mühafizəsinə diqqət yetirilir, bioloji müxtəlifliyin qorunması sahəsində ardıcıl, məqsədyönlü və intensiv iş aparılır.

Həmin qoruqlardan bəziləri haqqında məlumat veririk.

Türyançay dövlət təbii qoruğu 2,63 hektar sahəni əhatə edir. Onun mühafizə zolağı 1958-ci ildə yaradılıb. Qoruq sahəsinin 73 faizi meşə zolağından ibarətdir. Burada sayca az olmasına baxmayaraq müxtəlif hey-

vanlara rast gəlmək mümkündür.

Azərbaycan təbiətinə məxsus gözəlliklərin qorunduğu məkanlardan biri də 1925-ci ildə yaradılmış Göygöl Dövlət Qoruğudur. Qoruq Qafqazın şimal-şərq yamacında, Göygöl rayonunda yerləşir, ərazisində 10-a yaxın göl var. Göygöl Dövlət Təbii Qoruğu Eldar şamı meşələrindən ibarətdir. Florasının tərkibini 420 növ bitki, o cümlədən 76 növ ağac və kolları, 300 növ şirəli, 300 növ pəhləvən, 6 növ amfibiya, 64 növ quş yaşayır. Azərbaycanın qoruq və parklarında yaşayışdan yuxarı 2083 ağac, 37 bioloji və paleontoloji obyekt və 15 min hektar endemik və meşə sahəsi var.

bataqlıq və çöl quşlarının qışlaması, artırılması və qorunması məqsədilə yaradılıb. Qızılağac və kiçik Qızılağac körfəzləri və onların sahil zonalarını əhatə edir. Körfəzlərin sahillərindəki şoran torpaq qamışı və kollarla örtülüb. Kolluq və qamışıqlar isə ov quşlarının gizlənməsi üçün münasib şərait yaradır. Respublikanın Qırmızı kitabına düşən quşların əksər növləri məhz bu qoruqda və onun sərhəd ərazisində yaşayır. Burada 22 dəstədən və 248 növdən ibarət su, bataqlıq və çöl quşları mühafizə olunur. Qoruq köçəri quşların qoşulmasına müstəsna rol oynayır. Bura hər il Qərbi Sibir, Qazaxıstan, Cənubi Ural və Şimali Afrikadan qaz, ördək, durna, bağ quşu, qutan və başqa quşlar köçüb gəlir.

Pirqulu Dövlət Təbii Qoruğu 1968-ci ildə Böyük Qafqazın cənub-şərq hissəsində yaradılıb. Ümumi sahəsi 1,52 min hektar, meşəlik ərazisi isə 1,43 min hektardır. Qoruq ərazisinin 57 faizini vələs, 34 faizini palıd, 18 faizə yaxını isə fıstıq ağacları təşkil edir. Əlverişli, münasib iqlim və bitkilər aləminin müxtəlifliyi sayəsində burada vəhşi heyvanların yaşaması üçün gözəl şərait yaradılıb. Qoruqda 30 növ məməli, 9 növ sürünən, 6 növ amfibiya, 64 növ quş yaşayır. Azərbaycanın qoruq və parklarında yaşayışdan yuxarı 2083 ağac, 37 bioloji və paleontoloji obyekt və 15 min hektar endemik və meşə sahəsi var.

ABŞ silahlı qüvvələrinə məxsus qırıcı təyyarə Sakit okeana düşüb

ABŞ silahlı qüvvələrinə məxsus qırıcı təyyarə Okinavadan 290 kilometr məsafədə Sakit okeana düşüb.

AZƏRTAC Kyodo agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə Yaponiya Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Məlumatda qeyd edilir ki, təyyarənin hər iki pilotu xilas edilib və hazırda onlar özlərini yaxşı hiss edirlər.

ABŞ-in 7-ci donanmasının komandanlığından isə bildiriblər ki, Filippin dənizində keçirilən təlimlər zamanı F/A-18 qırıcı təyyarəsinin qanadında mexaniki problem yaranıb.

Donanmanın məlumatında qeyd edilir ki, hazırda “US Ronald Ragan” aviadaşıyıcısında əməliyyatlar bərpa olunub.

Vüqar Ağayev

Rusiya ilk üzən nüvə stansiyasını istifadəyə verib

Rusiya özünün ilk üzən nüvə stansiyasını istifadəyə verib.

“Sputnik” xəbər verir ki, Rusiyanın “Rosatom” Dövlət Korporasiyası ilk üzən nüvə stansiyasını istifadəyə verib. “Akademik Lomonosov” adlı nüvə stansiyasının sağ reaktoru tam gücünə çatıb. Sankt-Peterburqdakı

Baltik zavodunda istehsal olunan nüvə stansiyası liman şəhərləri, böyük sənaye müəssisələri, dənizdəki neft və qaz hasil edən obyektlərin elektrik enerjinə olan tələbatını təmin etmək üçün nəzərdə tutulub. İki reaktordan ibarət stansiya 70 meqavat elektrik enerjisi istehsal edə bilər.

Güclü dalğalar 400-ə yaxın lüks yaxtanı sahilə çırpıb

Liquriya dənizində güclü fırtınaların yaratdığı dağıdıcı dalğalar Karlo Riva Marina limanında 390 iri lüks yaxtanı sahilə çırpıb.

Limanın direktoru Marina Skarpinonun yaydığı məlumatda bildirilir ki, hündürlüyü 10 metrə çatan dalğalar fırtınaya

qarşı bəndi qıraq yaxtaları yararsız hala salıb. “2000-ci ildə dənizdə baş verən qorxunc fırtınadan sonra biz bəndi 1,5 metr qaldırmışdıq. İndi onun hündürlüyü 6,5 metrə çatır. Lakin bu, qeyri-adi hadisənin qarşısını almağa kifayət etmədi”, – deyər. Limanın direktoru bildirib.

Tunel qismən dənizin altından keçir

Çinin Şandun əyalətində ölkənin ən dərin sualtı tunelinin tikintisi başa çatıb.

Sinxua informasiya agentliyi xəbər verir ki, uzunluğu 8,1 kilometrə çatan tunel qismən dənizin altından keçir. O, Sindao şəhərinin şərq və qərb hissələrini birləşdirir.

“China Railway No.3 Engineering Group” kompaniyasının məlumatına əsasən, bu, Çinin materik hissəsində yerləşən ən dərin tuneldir. Dəniz səviyyəsindən 88 metr dərinlikdə yerləşən tunelin tikintisi 2015-ci ildə başlayıb.

Xatırladaq ki, oktyabr ayında Çində dünyanın ən uzun dəniz körpüsü istifadəyə verilib. Uzunluğu 55 kilometrə çatan körpü Honkonq, Makao və Çjuhay şəhərlərini birləşdirir. Körpünün tikintisi ekologiya müdafiəçilərinin sət təqdiminə məruz qalıb. Bu, ilk növbədə Honkonqun simvolu sayılan ağ delfinlərin populyasiyasının azalması ilə bağlıdır. Yerli hökumətinin məlumatına əsasən, 2007-ci ilin aprelindən 2018-ci ilin martınadək Honkonq akvatoriyasında cəmi 50 delfin müşahidə olunub.

Avstriyanın BMT-nin Miqrasiya Paktını imzalama-yacağı qərarı domino effekti yarada bilər.

Çexiya, Danimarka və Polşanın ardınca Xorvatiya və Sloveniya da beynəlxalq sənədə məsələli münasibət göstərirlər. Həmçinin Almaniya Xristian-Demokratlar Partiyası sənədlə bağlı tərəddüdlərini bəyan edib.

Bu ilin ilk yarısında BMT-yə üzv ölkələrin hökumətləri səviyyəsində razılaşdırılan Qlobal Miqrasiya Paktı bu il dekabrın 10-11-də Məraşədə keçirilən konfransda imzalanmalı idi. 34 səhifəlik qeyri-icbari sənəd gələcəkdə miqrasiya axınlarına daha mütəşəkkil nəzarətə və qaçqınların hüquqlarının daha yaxşı qorunmasına kömək etməlidir. Əslində qaçqın və miqrantların vəziyyətini yaxşılaşdırmaq və sənədə qoşulan ölkələrə bu istiqamətdə hüquqi bazanı təqdim etmək məqsədi ilə hazırlanan Pakta bağlı ABŞ başda olmaqla, müxtəlif ölkələr etiraz edirlər. Sənədi imzalamaqdan imtina edən ölkələr bu sənədə

Miqrasiya Paktına qoşulmayan ölkələrin sayı arta bilər

ayrı-ayrılıqda ölkələrin suveren hüquqlarına müdaxilə olunacağı və miqrasiya siyasəti ilə bağlı onların müstəqilliyinə kölgə salınacağından narahatdırlar.

Qeyd edək ki, ilk olaraq ABŞ Pakta qoşulmayacağını elan edib. Bu ölkənin ardınca Avstriya və Macarıstan sənədi imzalamaqdan imtina ediblər.

Pakta qoşulmayacaq ölkələrin sayının artması fonunda beynəlxalq ekspertlər əslində vahid beynəlxalq standartların əks olunduğu sənəd icbari xarakter daşıyır və qoşulan ölkələrdən hansısa məcburi tədbirlər görülməsini tələb etmir.

yən edir. Miqrasiya siyasəti və qaçqınlarla münasibətdə vahid beynəlxalq standartların əks olunduğu sənəd icbari xarakter daşıyır və qoşulan ölkələrdən hansısa məcburi tədbirlər görülməsini tələb etmir.

Elgün Nifəli

Bənövşəyi rəngdən ilk dəfə Suriya və Livanın dəniz sahillərində yaşamış finikiyalılar istifadə ediblər

Dünyada mövcud olan 195 ölkənin heç birinin dövlət bayrağında bənövşəyi rəng yoxdur. Bunun səbəbi isə vaxtilə bənövşəyi rəngli boyanın böyük zəhmət hesabına əldə edilməsi və baha başa gəlməsi olub. Bu rəngdən hazırlanan boyalardan yalnız kral ailələrinin geyimlərində istifadə olunub.

BBC xəbər verir ki, ilk dəfə bu rəngdən Suriya və Livanın dəniz sahillərində yaşamış finikiyalılar istifadə ediblər. Təkcə bu bölgədə olan dəniz ilbizindən alınan bənövşəyi rəngli boyalar hər zaman öz bahalıqlı ilə seçilib. Livan ərazisində yerləşən Sur antik şəhərindəki ustalar bu boyanın bir qramını əldə etmək üçün on

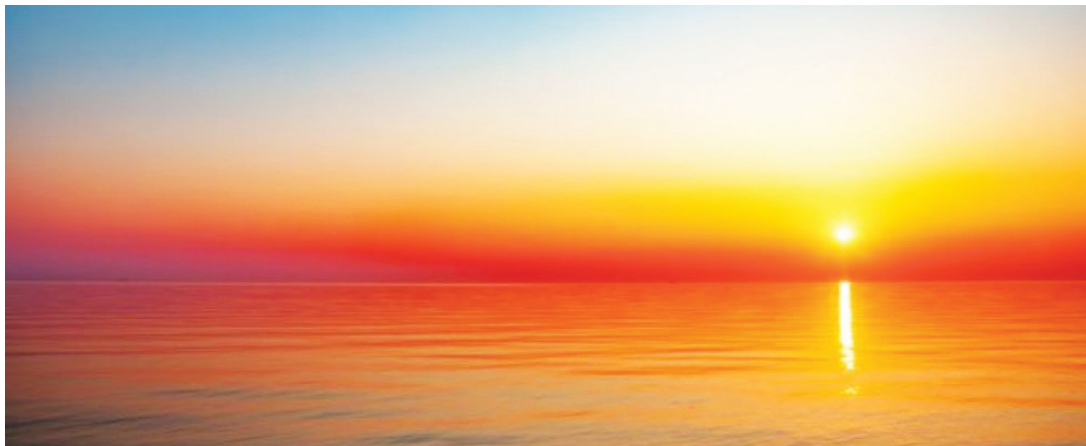
minlərlə ilbizdən istifadə ediblər. Gözoxşayan və bahalı rəng isə tarixboyu krallıq və imperiyaların rəmzinə çevrilib. Vaxtilə “Finikiya rəngi” kimi tanınan bənövşəyi rəngdən alınan boya parçanın üzərində uzun müddət parlaqlığını qoruması və günəş işığında cazibədarlı-

ğı ilə zəngin insanlar arasında populyar olub. Bu rəng Roma, Bizans və Fars imperatorluqları ilə yanaşı, İngiltərə kral ailəsinin də rəmzinə çevrilib. Kraliça I Elizabet isə özü və ailə üzvləri istisna olmaqla heç kimə bənövşəyi rəngdə paltar geyinə icazə verməyib. Onun

hakimiyyəti dövründə (1533-1603) bu rəngdə boyanın yarım kiloqramı 1,5 kiloqram qızıla bərabər olub.

Çox bahalı olan bənövşəyi rəngli boyadan hər kəsin istifadə etməsi isə XIX əsrdə ingilis kimyaçısı Uilyam Henri Perkinin kəşfi sayəsində mümkün olub. Alimin Londonda laboratoriyada sarıq xəstəliyinə qarşı dərman tapılması üzrə tədqiqatı zamanı səhvən sintetik bənövşəyi pigment üzə çıxıb. Bənövşəyi rəngli boyanın bahalı olduğunu bilən Perkin qısa müddətdə fabriki yaradıb və kütləvi istehsalə başlayıb. Bu kəşfdən sonra bənövşəyi rəng də ucuz və adi boyalardan birinə çevrilib.

Qlobal istiləşmə okeanlarda ciddi problemlər yaradıb

Qlobal istiləşmə ilə bağlı alimlərin apardığı yeni tədqiqat göstərib ki, son 25 ildə okeanlarda suyun hərəkətinin artması daha intensiv hal alıb. Dənizlərin tərkibindən çıxarılan xam neftin həcmi isə ümumi karbohidrogen ehtiyatlarının 60 faizinə çatıb. Bu amillər planetimizdə yeni fəlakətlərə yol açacaq global istiləşmə prosesini sürətləndirir, həm-

çinin böyük su hövzələrində biomüxtəlifliyə ciddi təhlükə törədir.

“Nature” jurnalı xəbər verir ki, Hökumətlərarası İqlim Dəyişiklikləri Panelində (IPCC) təqdim olunan hesabatla görə, dünya okeanları istixana qazlarının təsirinə normadan 90 faiz artıq məruz qalıb. Nəticədə, Yer kürəsinin atmosferi karbon dioksid qazına qarşı daha həssas hala gəlib.

Tədqiqat müəlliflərinin qonağına görə, vəziyyətdən çıxış yolu hökumətlərin imzaladığı Paris sənədinin şərtlərinə əməl edilməsidir. Qeyd olunur ki, IPCC-nin başlıca hədəfi - havanın temperaturunun səmərəli şəkildə dövründən əvvəlki səviyyəyə qədər 1,5 dərəcə selsi düşürülməsi üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görülməlidir.

ABŞ-in Nyu-Cersi şəhərindəki Princeton Universitetinin

professoru Laura Resplandinin sözlərinə görə, karbon dioksid qazının atmosferə buraxılması nə qədər sürətlə artır, o qədər təbii mühitə təhlükə artır.

Tədqiqat müəllifləri və iqlim dəyişiklikləri üzrə ekspertlər texnologiyaların inkişafı, yeni və ekoloji cəhətdən təmiz enerji mənbələrinin istifadəyə verilməsini vəziyyətdən yeganə çıxış yolu hesab edirlər.

Savona limanında “Maserati” markalı yüzlərlə avtomobil yanıb

İtaliya KİV-lərinin yaydığı məlumata görə, Liquriya dənizində suyun səviyyəsinin artması nəticəsində Savona limanında iki

avtomobil parklama ərazisi də daxil olmaqla “Maserati” markalı yüzlərlə yeni və xeyli sayda digər avtomobillər yanaraq yararsız hala düşüb.

Asiman Əsədov

Ekoloji cəhətdən ən çox çirklənmiş şəhərlər

Makedoniyanın Tetovo şəhəri Avropanın ekoloji cəhətdən ən çox çirklənmiş şəhəridir. Onun çirklənmə indeksi 97,57 baldır.

Bu barədə məlumat Numbeo.com saytının tərtib etdiyi “Pollution Index 2018 Mid-Year” reytingində yer alıb. Siyahıda Tetovonun ardınca İtaliyanın Neapol şəhəri və Makedoniyanın paytaxtı Skoppye gəlir. Onların çirklənmə indeksi müvafiq olaraq 84,61 və 82,17 bal təşkil edir.

Reytingin ilk onluğuna, həmçinin Albaniyanın Tirana, İtaliyanın Turin, Rumıniyanın Buxarest, Bosniya və Herseqovinanın Sarayev, Polşanın Krakov, Bolqarıstanın

tanın Plovdiv şəhərləri və Ukraynanın paytaxtı Kiyev daxildir.

Analizlərin nəticəsinə əsasən, Avropada ekoloji və-

ziyyətinə görə yaşamaq üçün ən əlverişli şəhərlər Helsinki (Finlandiya), Reykyavik (İslandiya) və Sürixdir (İsveçrə).

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

Bəzi yerlərdə böyük də var, kiçik də. Sadəcə böyük-kiçik yoxdur.

Yaxşı ilə pisin fərqi pis bilə bilməz. Bil-səydi, pis olmazdı.

Siz Allah, məndən uzaq durun. Mənim pislik etmək həvəsim olmur.

Nə danışdıqlarımı bilməyənlər nədən desən, danışsınlar.

Yalan yuxarı başda olan yerdə aşağıdakı-ların başı həmişə ağrıyır.

Təəssüflük iş görüb, təəssüflənməyənlər təəssüf hissini çoxdan itiriblər.

Kinoçəkənlərə kənardan fikir vermisiniz? Başdan-ayağa kinodurlar.

Həqiqəti demək nə qədər çətin olsa da, bəziləri heç olmasa ildə bir-iki dəfə cəhd etməlidir.

Vəzifədən ikiəlli yapışanlar işi hansı əllə görürlər?

Heç kimdən yaxşılıq gözləmədiyimdən, edilən pisliklərin heç biri mənim üçün göz-lənilməz deyil.

İndi çap olunan kitabların əksəriyyəti heç vaxt kitab oxumayanların da oxumaması üçün əsas verir.

Arxadan vuranlar olmasa, ayıqlığımı itiririk.

Tanıdığım gözümdə kiçiklənləri bir azdan böyüdücü ilə də görə bilmərəm.

Haqsız olmağımızdan başlayır bütün haqsızlıqlar.

Dərk etmədiklərimizi gözlərimizlə də gör-məyin nə mənası?

Bələ getsə, o boyda Cənnət tamam boş olacaq.

5 manata görə bir adamı gündə 5 dəfə sa-tan, 15 manata görə neçə dəfə satar?

Bəziləri diqqət mərkəzində olmaq üçün diqqət mərkəzinə axtarır.

Fikir vermişəm. Bəziləri yaxşı ara qarış-dırır.

Həqiqətin qalib gəlməyini istəyirsənsə, öz qələbənin üçün çalış.

Həzr cavablarla üstümə gəlmə. Həmin anda nə soruşacağımı heç özüm də bilmirəm.

Məni ən çox toya dəvət edirlər və bunun hörmətə heç bir dəxli yoxdur.

Alan ucuz istəyər. Nəyin bahasına olur-sa-olsun, ucuzlaşsın.

Adam var, həmişə şeytanın qulluğunda-dır.

Kim nə sürür-sürsün, sən şəxsi ömür sür. Bir az insanlığı olana olmadıq hər şeyi

bağışladım.

Başına gələnlər gələsi hadisələrdir. Bəzilərini insanlıqdan başqa, hər şeyi

var.

Bəzən eşitməyimə az qalır peşman olum. Nə qədər vəd edərlər?

Adamların yerləşdiyi və vəzifələrini müəyyən etmək olur.

Güclü adam o adamdır ki, iş görəndə fizi-ki gücə ehtiyac duymur.

Bəzilərini mükəmməl yalanı sübut edir ki, təcrübə böyük şeydir.

Həqiqətə hazırsan? Danışa bilərəm?

Uğursuz anlardan dərslər almayanın ömrü uğurlu olmur.

Gileylənməyə haqqım yoxdur. Çünki, rəhbərlik ideya və fikirlərimi həmişə yüksək qiymətləndirib. Sadəcə mənim olduğumu

heç vaxt bilməyib.

Yeniləyi xəşləyən adam yeni problemlərlə üzləşməkdən qorxmamalıdır.

Kimsə məndən irəlidə olduğu üçün nara-hat deyiləm. Onu irəliyə çəkən narahat ol-sun.

Hələlik böyük uğurlara olmasa da, imza atmağı öyrənin.

Bəziləri ilə rastlaşanda az qalır ki, bir dəqiqəlik sükkatla yad edim.

İmkan olan yerdə seçim imkanı da həmişə olur.

Axmaqlar özləri yetişdiyindən onlar hə-mişə ağıllılardan çox olur.

Başınıza gəlməyini istəmirsinizsə, heç nə-dən qorxmayın.

Axmaq adam susa bilsə, bütün axmaqlıq-larını bağışlamaq olar.

Nəfəs alan hər kəsin itirəsi nəyisə var.

Xəsisin süfrəsi olmur.

Bəzən yaşamağı o qədər gec öyrənirlər ki, yaşamağa vaxt olmur.

Kənarda duran adamlar hər an arxanız-da ola bilərlər.

Kiminin cibi, kiminin qarnı, istedadlı adamların isə həmişə ürəyi dolu olur.

Bəziləri minimum yalandan da maksi-mum fayda götürə bilir.

Rasif TAHIROV

Finalda Xəzər Dəniz Neft Donanmasının futbolçuları daha yaxşı oyun nümayiş etdirdilər

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (ASCO) və Cəmiyyətin tərkibinə daxil olan strukturların aparat işçiləri arasında mini-futbol turniri başa çatıb.

Bakı Tennis Akademiyasının stadionunda baş tutan final oyununda “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC və Xəzər Dəniz Neft Donanmasının komandaları üz-üzə gəliblər.

Hələdici oyuna maraq böyük idi. Finala kimi, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC aparatının təmsilçiləri “Zığ” Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunun futbolçularına 14:1, İstehsalat Xidmətləri İdarəsinin komandasına 10:2, “Bibiheybat” Gəmi Təmiri Zavodunun komandasına 9:7 hesabı ilə qalib gəlmişdilər. Xəzər Dəniz Neft Donanmasının komandası isə “Bibiheybat” Gəmi Təmiri Zavodunun nümayəndələrini 7:5, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının komandasını 8:0, “Zığ” Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunun futbolçularını 7:2 hesabı ilə məğlub etmişdilər.

Gərgin mübarizə şəraitində keçən oyun Xəzər Dəniz Neft Donanması komandasının qələbəsi ilə başa çatıb. “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin təmsilçilərini oyuna 6 dəfə meydanın mərkəzindən başlamağa məcbur edən Xəzər Dəniz Neft Donanması komandası öz qapılarından cəmi bir top buraxıb. Oyun 6-1 hesabı ilə başa çatıb.

Qalib komandaya diplom, kubok və medallar təqdim edilib. Qeyd edək ki, turnirdə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC (ASCO), Xəzər Dəniz Neft Donanması, “Zığ”

Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodu, “Bibiheybat” Gəmi Təmiri Zavodu, İstehsalat Xidmətləri İdarəsi, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının (Təlim-Tədris Mərkəzi) futbolçuları qüvvələrini sinəyiblər.

Onu da deyək ki, yarışın keçirilməsində məqsəd dənizçilərin asudə vaxtını səmərəli təşkil etmək, onların fiziki sağlamlığını möhkəmləndirmək, idmana maraqlarını daha da artırmaqdan ibarətdir. Bu cür idman tədbirlərinin gələcəkdə də keçirilməsi nəzərdə tutulur.

çirilməsində məqsəd dənizçilərin asudə vaxtını səmərəli təşkil etmək, onların fiziki sağlamlığını möhkəmləndirmək, idmana maraqlarını daha da artırmaqdan ibarətdir. Bu cür idman tədbirlərinin gələcəkdə də keçirilməsi nəzərdə tutulur.

maraqlarını daha da artırmaqdan ibarətdir. Bu cür idman tədbirlərinin gələcəkdə də keçirilməsi nəzərdə tutulur.

MOİK təmsilçiləri 18 medalla açıq Avropa çempionatının qalibi olublar

Dünya miqyaslı bir çox turnirlərdə Azərbaycan Ordusunu layiqincə təmsil edərək Vətənə çoxlu medallarla qayıdan Mərkəzi Ordu İdman Klubunun (MOİK) yetirmələri növbəti dəfə uğur qazanıblar.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, MOİK-in idmançıları Kiyevdə keçirilən kyo-kuşin karate üzrə açıq Avropa çempionatının qalibi olublar.

İdmançılarımız 5-i qızıl, 7-si gümüş və 6-sı bürünc olmaqla ümumi-

likdə 18 medal qazanıblar.

Bu yarışlarda dünya çempionu, Dünya Kyokuşin Karate təşkilatının direktoru Əziz Əsrafov 10 beysbol bitasını ayağı ilə sındıraraq dünya rekordunu yeniləyib.

On səkkiz ölkədən 160 idmançının iştirak etdiyi çempionatda məşqçilər Akif İsgəndərov, İnşallah Camalov, Abbas Abbasovun və Hamlet Əlilinin rəhbərliyi ilə tatami üzərinə çıxan pəhləvanlarımız medal sayına görə iştirakçı komandalar arasında birinci yeri tutublar.

Sandaçılarımız dünya çempionatında üç qızıl medal qazanıblar

İtaliyanın Karrara şəhərində keçirilən döyüş növləri üzrə dünya çempionatına yekun vurulub.

Çempionatda ölkəmizi 12 idmançı təmsil edib.

Mundialda Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin İdman Cəmiyyətinin 3 idmançısı mükafatçılar sırasında yer alıb. Sanda döyüşlərində böyüklərin mübarizəsində 56 kiloqram çəki dərəcəsinə yarışan üçqat Avropa çempionu, “Bakı-2017” IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının gümüş mükafatçısı Elçin Eminov bütün rəqiblərinə qalib gələrək fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

Böyüklərin mübarizəsində 65 kiloqram çəkidə Atilla Həsənsəyidə uğurla çıxış edərək qızıl medala sa-

hib olub.

Turnirdə 14-15 yaşlı idmançıların yarışında Fətəli İsmayilov (56 kq) bütün görüşlərini qələbə ilə başa vuraraq ikiqat dünya çempionu adını qazanıb.

Dənizçi üzgüçünü müşayiət edib

Britaniyalı Ross Eclinin adı üçüncü dəfə Ginnesin rekordlar kitabına düşüb. O, tarixdə ilk dəfə olaraq Böyük Britaniya adasının ətrafında üzərək tam dövrə vurub.

“Sky News” telekanalı xəbər verir ki, 33 yaşlı Ecli bu il iyunun 1-də Marqit şəhərindən yola düşüb və saat əqrəbi istiqamətində hərəkət etməklə adanın ətrafında dövrə vurmağa başlayıb. Bu yolda onu dənizçi Mətyu Nayd katamaranla müşayiət edib. Ross həmin katamaranda istirahət edir və gecələyirdi. Bu müddətdə Ecli birçə dəfə də sahilə çıxmadan gündə 12 saat suda olub. Ross 157 gün ərzində Şimal dənizinin La-Manş boğazının, İrlandiya dənizinin və Atlantik okeanın özünün suları ilə üzərək (əslində həmin dənizlər və

boğaz da okeana aiddir) 1791 dəniz mili (3317 kilometr) məsafə qət edib və beş aydan çox bundan əvvəl start götürdüyü

Marqit çimərliyində finişə çatıb.

Eclinin sözlərinə görə, bu yolda günəş çıxan və batan vaxtlarda heyrətamiz gözəl-

liklərin müşahidə edilməsindən başlamış, meduzalarla təmas zamanı sifətdə yarıqlar əmələ gəlməsinə qədər çox müxtəlif hisslər yaşayıb. Rekord üzüm müddətində Ross 500 mindən çox kalori itirib və sərf olunmuş enerjinin bərpası etmək üçün 640-dan çox banan yeyib.

Ecli Ginnesin rekordlar kitabına ilk dəfə 2016-cı ilin fevral ayında düşüb. O vaxt Ecli 19,5 saat ərzində 42 kilometrlik marafon məsafəsini qət edib və çəkisi 1,4 ton olan avtomasını burazla öz arxasına dartıb. İki aydan sonra isə o, 19 saat ərzində ikinci rekord müəyyən edib. Bu zaman o, kanatla dırmaşaraq öz bədəninə ümumi-likdə Everestin hündürlüyünə (8848 metr) bərabər yüksəkliyə qalxdı.

Ən bahalı futbolçular

“Pari Sen-Jermen”in və Fransa yığmasının hücumçusu Kilian Mbappe “CIES Football Observatoru” araşdırma mərkəzinin təqdim etdiyi dünyanın ən bahalı futbolçuları siyahısında ilk pillədə qərarlaşıb.

Qurumun rəsmi saytı xəbər verir ki, 2018-ci il dünya çempionatının qalibinin dəyəri 216,5 milyon avro təşkil edir. Mbappedən sonra ən bahalı oyunçu “Tottenham Hotspur” və İngiltərə yığmasının hücumçusu Harri Keyn hesab edilir (197, 3 milyon avro). İlk üçlüyü Paris klubunun hücumçusu Neymar qapayıb (197 milyon avro).

INTERNATIONAL CENTRE FOR SPORTS STUDIES

CIES-in siyahısında ən bahalı futbolçular arasında ilk 10-luqda Məhəmməd Salah (“Liverpool”, 173 milyon avro), Filipp Koutinyo (“Barselona”, 171,3 milyon), Lionel Messi (“Barselona”, 170,6 milyon), Rahim Sterling (“Mançester Siti”, 164,6 milyon), Romelu Lukaku (“Mançester Yunayted”, 164,3 milyon), Dele Alli (“Tottenham”, 163,4 milyon) və Antuan Qrizman (“Atletiko”, 157,7 milyon) yer alıblar.

Düz ürəyin fəaliyyəti üçün mühüm vasitədir

Adətən düzün insan orqanizminə həddən artıq mənfi təsir göstərdiyi söyülənir. O, əksər hallarda məyenin bədəndə qalmasına və arterial təzyiqin yüksəlməsinə gətirib çıxarır.

Kanadalı ekspertlər isə xərkə düzunun zərərli barədə hər gün eşitdiyimiz mülahizələri təkbiz edirlər. Onların fikrincə, düzdan orta miqdarda istifadə edilərsə, bu, ürək-damar sistemi üçün faydalı olar.

Alimlərin fikrincə, düzun gündəlik miqdarı Dün-ya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyə etdiyi 5 qramdan azacıq artıq olarsa, bundan sağlamlığa ziyan dəyir. Rasionda düz çatışmazlığı isə, əksinə, infarkt təhlükəsi yaradır.

Bu nəticələr 21 ölkədən 94 mindən çox insanın sidik nümunələri analizinin və digər göstəricilərin yekunları əsasında qeydə alınıb. Məlum olub ki, düzdan çox istifadə edilməsi ilə ürək xəstəlikləri arasında bağlılıq təkcə Çin üçün aktual olub. Ehtimal ki, buna səbəb soyadan hazırlanmış souslardan hər yeməkdə istifadə olunmasıdır (sütkada 12,5 qram düz). Bütövlükdə, ekspertlərin sözlərinə görə, gündə 1 çay qaşığı düzdan istifadə etmək təhlükə doğurmur.

Son vaxtlar gündəlik həyatımızda allergenlərlə təmas seçili artıb. İstər qida məhsullarında, istərsə də havada, sintetik materiallardan hazırlanmış geyimlərdə və kosmetik vasitələrdə allergiyaya səbəb olan birləşmələrin çoxalması allergik xəstəliklərinin də geniş yayılmasına səbəb olur.

Bu barədə AZƏRTAC-a Uşaq Bərpa Mərkəzinin həkim-allergoloqu Pərvanə Hüseynova məlumat verib.

Həkim deyib: “Bronxial astma yuxarı tənəffüs orqanlarının spazmi ilə özünü büruzə verir. Astmanın patogenezi əsas rol oynayan mexanizmlər-bronxospazm, selikli qişasının hipersekresiyası və ödəmidir. Boğulma tutmalarına səbəb olan faktorlar atopik və qeyri-atopik qrupa bölünür. Atopik, yəni allergik agentlərə-toz, qida, bitki tozuqları və heyvan tükü, qeyri-atopik faktorlara virus, bakteriya və göbələk, mexaniki və kimyəvi qıcıqlandırıcılar tüstü, metal, pambıq tozları, qələvi və turşu buxarları, fiziki və iqlim dəyişikliyi, havanın rütubətliyi, əsəb gərginliyi və stress kimi amillər aid edilir.

Ona görə son illərdə qədr bronxial astma tənəffüs yolları-

nin ilthabi-allergik xəstəliyi kimi araşdırılıb. Sonra xəstəliyin patogenezi əsas rol oynayan mexanizmi adlı fenomen aşkar edilib. Asetilsalisil turşusu və ona oxşar preparatların qəbulu nəticəsində hüceyrə membranında araxidon turşusunun metabolizmi pozulur, bronxokonstruktiv təsira malik bioloji aktiv maddələr-leykotrien və prostaglandinlər ifraz olunur”.

Astma zamanı xəstədə ekspirator tənəffəslik, quru və yaş öskürək, ağciyərlərdə fitverici xıştilar, məcburi oturaq vəziyyət baş verir, - deyən həkim bildirib: “Bəzən yanaşı olaraq asqırma, burun tutulması, burundan selik ifra-

zı, dəri səpgiləri kimi allergik əlamətlər də müşahidə oluna bilər. Xəstənin vəziyyəti qıcıqlandırıcı faktorlardan asılı olmayaraq ilboyu və ya mövsümə uyğun olaraq dəyişir. Bitki tozuqlarına həssaslığın üstünlüyü ilə müşahidə olunan astmada əsasən yaz və payız aylarında kəskinləşmə baş verir. Rütubətin çoxluğu da tutmaları sürətləndirir. Xəstəliyin kəskinləşdiyi dövr təxminən sentyabr-oktyabr aylarından başlayaraq dekabr qədər davam edir.

Differensial diaqnostika üçün döş qəfəsi orqanlarının rentgen müayinəsi, həmçinin flüorografiya, spirometriya və ya pikflometriya, qanda total və ya spesifik immunoqlobulin E, eozinofillərin təyini və bəlgəmin bakterioloji müayinəsi vacibdir. Xəstəliyə nəzarət etmək üçün bazis terapiyası da aparılmalıdır. Yanaşı olaraq həkim məsləhəti ilə fitoterapevtik, airoterapevtik usullar, xüsusən də spazmolitik və bəlgəmgötirici təsirlə çay və immunostimulyator kimi exinasiya və şirin biyan kökündən dəmlənilmiş çaylardan istifadə etmək olar”.

Həyat nəfəslə başlanır

GƏMİÇİLİYİN 160 İLLİK YUBİLEYİNƏ HƏSR OLUNMUŞ OLİMPİADA KEÇİRİLƏCƏK

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının tələbələri arasında 29-30 noyabr tarixlərində Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illik yubileyinə həsr olunmuş ümumpeşə hazırlığı fənləri üzrə olimpiada təşkil olunacaq.

Bilik yarışi riyaaziyyat, fizika, ingilis-dili fənləri üzrə keçiriləcək. Hər fənn üzrə ayrılıqda keçiriləcək olimpiadada tələbə fənn üzrə qoyulmuş sualları yazılı şəkildə cavablandırıb müsabiqə komissiyasına təqdim edəcəklər.

Qaliblər diplomlar və sertifikatlarla təltif ediləcəklər. Mükafatlandırılma qaydaları aşağıdakı kimi olacaq.

Hər fənn üzrə I, II, III yerlərin qalibləri müəyyən olunsun.

I yer tutan qaliblər 91-100 bal toplayan tələbələr arasından seçilərək, həmin fənn üzrə imtahanadan azad ediləcəklər və birinci dərəcəli diplomla təltif olunacaqlar.

II yerin sahibləri sertifikatlarla təltif ediləcəklər və müvafiq fəndən kollokvium üzrə 10 bal, məşğələ üzrə 10 bal, sərbəst iş üzrə 10 bal qazanmış hesab ediləcəklər.

III yerin sahibləri sertifikatlarla təltif ediləcəklər və müvafiq fəndən kollokvium üzrə 5 bal, məşğələ üzrə 5 bal, sərbəst iş üzrə 5 bal qazanmış hesab ediləcəklər.

İştirak etmək istəyənlərin qeydiyyatı üçün ADDA-nın Elmi-tədqiqat qrupuna müraciət etməyi zəruridir.

Müsabiqə haqqında ətraflı məlumat:

E-mail: husniyya.qafarli@acsc.az

Faks: (0994-12)493-75-21, tel.: 493-75-21, 493-36-44 (223, 113).

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHIROV

Ünvanımız:
AZ1029, Bakı şəhəri,
Heydər Əliyev prospekti, 152
TELEFONLARIMIZ:
Baş redaktor
(050) 670-33-76;
12-36 (daxili)

Qəzetin təsisçisi:
“Azərbaycan Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi”
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyəti

Qəzet “Dəniz” qəzetinin
kompyuter mərkəzində
yığılmış, səhifələnmiş və
“Azərbaycan” nəşriyyatında
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə: 275
Tiraj: 2000
Sifariş: 3429